

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2020-04-08

Diarienummer 1215/19

Handläggare

Mathias Sköld

Telefon: 031-368 02 10

E-post: mathias.skold@stadshuset.goteborg.se

Motion av Anna Karin Hammarstrand (D) om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag

Motionen

Anna Karin Hammarstrand (D) föreslår att kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att inrätta nya riktlinjer för att minska omfånget på och förtydliga beslutsunderlag i kommunfullmäktige, nämnder och bolag. Motionären framhåller att det i dagsläget är flera hundra upp till många tusen sidor i handlingarna som ska genomlysas och som ofta utgör beslutsunderlag.

Vidare framför Anna Karin Hammarstrand (D) att det idag i princip är omöjligt till följd av den begränsade tid som ges för inläsning i kombination av de omfattande beslutsunderlagen att få en tydlig bild av ärendet och dess komplexitet. För att förtroendevalda enklare ska kunna navigera i och tillgodogöra sig innehållet i handlingarna och fatta välgrundade beslut skulle handlingarna kunna skrivas mer effektivt utan upprepningar och onödiga ord samt att ha en lite längre sammanfattning på några få sidor med sidhänvisning för fördjupning.

Remissinstanser

Motionen har remitterats för yttrande till byggnadsnämnden, grundskolenämnden, social resursnämnd, trafiknämnden, nämnden för Intraservice, SDN Centrum, SDN Västra Göteborg, SDN Angered och Göteborgs Stadshus AB. Göteborgs Stadshus AB har remitterat motionen till Göteborg Energi AB och Förvaltnings AB Framtiden för yttrande. Remissinstansernas svar är sammanställda i nedanstående tabell.

Remissinstans	Beslut	Kommentar
Byggnadsnämnden	Motionen avstyrks Översänder tjänsteutlåtande som yttrande Yrkande D om att tillstyrka motionen Omröstning	Stadsbyggnadskontoret delar motionärernas uppfattning att beslutsunderlagen kan utformas mer stringent men väger också in risken att enbart sammanfattningarna blir lästa och viktiga enskildheter inte tas under övervägande om utformningen av underlagen ändras enligt motionärens önskemål. Den nya mallen för tjänsteutlåtanden reducerar antalet

		rubriker och formatet tillsammans med förvaltningarnas egna arbete att göra beslutsunderlagen mer lättillgängliga bedöms i nuläget vara tillräckligt.
Grundskolenämnden	Motionen tillstyrks Översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande	Grundskoleförvaltningen delar motionärens uppfattning att det är en viktig framgångsfaktor att förtroendevalda kan tillgodogöra sig beslutsunderlagens innehåll.
Social resursnämnd	Motionen avstyrks Yrkande D om att tillstyrka motionen Reservation D	Förvaltningen bedömer att vi arbetar aktivt med att beslutsunderlagen ska vara korta och koncist skrivna samt ha en tydlig och informativ sammanfattning. Förvaltningen bedömer att det inte finns behov av centrala riktlinjer för att till exempel begränsa antalet sidor då möjligheten att ställa krav på beslutsunderlag är upp till respektive nämnd.
Trafiknämnden	Motionen avstyrks Översänder trafikkontorets tjänsteutlåtande som yttrande Yrkande D Yrkande MP om att avslå yrkande från D	Trafikkontorets bedömning är att det finns väldigt olika förutsättningar och ärendetyper för stadens olika nämnder och bolag. Det finns ett ansvar hos varje nämnd att arbeta med sina egna förutsättningar och vidta de åtgärder som behövs.
Nämnden för intraservice	Motionen avstyrks	Förvaltningen bedömer att det sannolikt är svårt att via en riktlinje i detalj styra utformning och textmängd i kommunens beslutsunderlag på ett effektivt sätt. Det finns redan idag framtagna mallar för innehåll och rubriker till kommunens tjänsteutlåtanden.
SDN Centrum	Motionen avstyrks Yrkande D om att tillstyrka motionen Omröstning Yttrande SD	Det är alltid viktigt att tänka på att skriva enkelt, tydligt och koncist, men detta är något som redan finns beskrivet i befintliga riktlinjer och mallar och det är svårt att se att någon ny/ytterligare riktlinje skulle leda till någon förändring.

<p>SDN Västra Göteborg</p>	<p>Motionen tillstyrks enligt yrkande från D</p> <p>Översänder tjänsteutlåtande som yttrande</p> <p>Yrkande D och L om att tillstyrka motionen</p> <p>Omröstning</p>	<p>Dagens mallar och riktlinjer kan behövas ses över och att de ska underlätta för skribenter att skriva lättförståeliga, informativa och rättssäkra handlingar.</p>
<p>SDN Angered</p>	<p>Motionen avstyrks</p> <p>Översänder tjänsteutlåtande som yttrande</p> <p>Yrkande D om att tillstyrka motionen</p> <p>Yrkande V om att avstyrka motionen</p> <p>Yttrande SD</p> <p>Reservation SD</p>	<p>Förvaltningen delar Anna Karin Hammarstrands (D) uppfattning att det är av stor vikt att tjänstepersoner skriver kortfattade och tydliga beslutsunderlag. Det finns riktlinjer för att skriva tjänsteutlåtanden i stadsdelsförvaltningarna i Göteborgs Stad, där det framgår att ”Ett tjänsteutlåtande ska vara enkelt att förstå, vara korrekt och samtidigt så kort (men ändå tillräckligt informativt) som möjligt”.</p>
<p>Göteborgs Stadshus AB</p>	<p>Motionen anses besvarad</p>	<p>Även om Göteborgs Stadshus AB ställer sig positiv till den intention som motionären har, är det inte säkert att nya riktlinjer är den styrning som är mest ändamålsenlig.</p> <p>Det finns redan idag styrning inom området även om den kan behöva utvecklas. Stadens gemensamma mall för hur tjänsteutlåtanden ska utformas ger ett stöd i att skriva mer tydlig och komprimerat.</p>
<p>Förvaltnings AB Framtiden</p>	<p>Motionen anses besvarad</p>	<p>Bolaget ställer sig positiva till inriktningen i motionen men bedömer inte att det behöver tas fram några nya riktlinjer för att minska omfånget på och förtydliga beslutsunderlag i kommunfullmäktige, nämnder och bolag.</p>

Göteborgs Energi AB	Motionen avstyrks	Göteborgs Energi AB anser att den av kommunstyrelsen fastställda mallen för beslutsunderlag som beslutades 2019-09-11 är tillräcklig. Med de inledande rubrikerna "Förslag till beslut", "Sammanfattning" och "Bedömning ur ekonomisk-, ekologisk- och social dimension" erhåller beslutsfattaren tillräckligt med information för att kunna ta ställning i ett beslutsärende. Om man önskar fördjupning i ärendet så läser man hela handlingen.
---------------------	-------------------	--

Bedömning ur ekonomisk och ekologisk dimension

Stadsledningskontoret inte har funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån dessa dimensioner.

Bedömning ur social dimension

Att ha en effektiv, professionell och så långt som möjligt enhetlig hantering av beslutsunderlag är en fråga om demokrati och rättssäkerhet för kommunens invånare och brukare. Ett ärende ska enligt förvaltningslagen 2017:900 § 9 handläggas så enkelt, snabbt och kostnadseffektivt som möjligt utan att rättssäkerheten eftersätts. Det är viktigt att alla invånare och brukare har möjlighet att enkelt och på ett begripligt sätt sätta sig in i beslutsunderlag för att kunna kontrollera och ifrågasätta beslut som de förtroendevalda har fattat samt utkräva ansvar.

Stadsledningskontorets bedömning

Göteborgs Stads verksamheter har idag styrdokument för att stödja verksamheten i att upprätta beslutsunderlag för att ge förtroendevalda de bästa förutsättningarna i deras beslutsfattande. Språket ska vara begripligt, kortfattat och informativt och läsarperspektivet ska beaktas. Göteborgs Stads gemensamma mallar för tjänsteutlåtanden möjliggör inte bara en systematisk och likvärdig hantering utan ger även möjlighet till ett gemensamt arbete för förbättringar. Genom mallen får handläggare instruktioner för att skriva kort och koncist men samtidigt inkludera de fakta och bedömningar som krävs för beslut i ärendet. Mallens stödtexter, i synnerhet under rubriken Sammanfattning, är utformade på så sätt att de ska ge läsaren en god uppfattning om vad ärendet i stort handlar om.

Stadsledningskontoret vill även lyfta Göteborgs Stads tjänsteplan för kommungemensamma interna tjänster 2020-2022 där ett projekt rörande ärendehantering pågår med syfte att bland annat införa ett nytt stadenövergripande ärendehanteringssystem. Som ett led i ett mer standardiserat arbete inom Göteborgs Stads olika verksamheter kommer en gemensam handbok utarbetas.

Stadsledningskontoret bedömer även att ärenden ofta kräver en grundlig beredning och inte alltför sällan avstämningar och samverkan med andra myndigheter och aktörer, vilket bidrar till beslutsunderlagens omfång, omfattning och komplexitet.

Jonas Kinnander

Eva Hessman

Direktör Ledningsstaben

Stadsdirektör

Bilagor

1. Motionen
2. Byggnadsnämndens handlingar
3. Grundskolenämndens handlingar
4. Social resursnämnds handlingar
5. Trafiknämndens handlingar
6. Nämnden för Intraservice handlingar
7. SDN Centrums handlingar
8. SDN Västra Göteborgs handlingar
9. SDN Angereds handlingar
10. Göteborgs Stadshus AB:s handlingar
11. Förvaltnings AB Framtidens handlingar
12. Göteborg Energi AB:s handlingar

Handling 2019 nr 205

Motion av Anna Karin Hammarstrand (D) om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag

Bakgrund

Alla förtroendevalda, heltids- som fritidspolitiker, har i dagsläget från flera hundra upp till många tusen sidor i handlingar som skall genomlysas och som ofta utgör beslutsunderlag gällande beslut om flera miljoner kronor till flera miljarder.

Dessa handlingar är idag skrivna på ett mycket omfångsrikt sätt med många upprepningar och en sammanfattning som är alldeles för kort för att få en riktigt tydlig bild av ärendet och dess komplexitet. Det är en viktig framgångsfaktor att vi alla förtroendevalda verkligen tillgodogör oss beslutsunderlagens innehåll för att kunna fatta rätt beslut för vår stads framtid. Idag är detta i princip omöjligt till följd av den begränsade tid som ges för inläsning i kombination med de omfångsrika beslutsunderlagen.

Exempel: Inför vecka 17 år 2019 hade jag i tre av mina uppdrag som förtroendevald fritidspolitiker inte mindre än 3584 sidor av olika handlingar att läsa, reflektera över och reagera på!

Enligt en artikel från Lunds universitet (Holmqvist & Andersson, 2005) konstateras att den genomsnittliga läshastigheten är 288 ord per minut. För lätt skönlitteratur ligger genomsnittet på 365 ord/minut, för avhandlingar i fysik ligger det på 238 ord/minut.

Om vi utgår ifrån att förtroendevalda läser i genomsnittlig hastighet innebär det att jag, beräknat på cirka 500 ord per sida fick lägga ca 104 timmar, vilket innebär 2,6 veckor a 40 timmar bara på att läsa beslutsunderlagen för vecka 17. Tid för reflektion och eventuell aktion tillkommer.

Vem av alla förtroendevalda fritidspolitiker och även övriga politiker har den tiden att lägga bara på att läsa?

Genom att skriva handlingarna mer effektivt utan upprepningar och onödiga ord samt att ha en lite längre sammanfattning på några få sidor med sidhänvisning för fördjupning skulle vi förtroendevalda enklare navigera i och tillgodogöra oss innehållet i handlingarna. Därigenom ökar möjligheten att fatta välgrundade beslut och den negativa stressen minskar avsevärt.

Med hänvisning till ovanstående föreslås kommunfullmäktige besluta:

Kommunstyrelsen får i uppdrag att inrätta nya riktlinjer för att minska omfånget på och förtydliga beslutsunderlag i kommunfullmäktige, nämnder och bolag.

Anna Karin Hammarstrand (D)

Svar på remiss - Motion av Anna Karin Hammarstrand (D) om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag

§ 15, 0788/19

Beslut

I byggnadsnämnden

1. Motionen om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag avstyrks.
2. Tjänsteutlåtandet översänds till stadsledningskontoret som yttrande över motionen.

Skäl för beslut

Nämnden beslutar i enlighet med de skäl som anges i förvaltningens tjänsteutlåtande.

Handlingar

Förvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2020-01-16, med bilaga.

Yrkanden

Ordföranden Hampus Magnusson (M) yrkar bifall till tjänsteutlåtandet.

Martin Wannholt (D) yrkar bifall till motionen.

Beslutsgång

Ordföranden föreslår att nämnden ska besluta att bifalla tjänsteutlåtandet och finner att nämnden beslutar i enlighet med ordförandens förslag. Omröstning begärs.

Omröstning

Den som vill bifalla tjänsteutlåtandet röstar ja. Den som vill bifalla yrkandet från Martin Wannholt (D) röstar nej.

Vid upprop röstar Mats Arnsmar (S), Johan Zandin (V), Ann Catrine Fogelgren (L), Adam Wojciechowski (MP), Marianne Carlström (S), Carl-Otto Lange (M) och ordföranden Hampus Magnusson (M) ja medan Veronica Öjeskär (D) och Martin Wannholt (D) röstar nej.

Med sju ja-röster och två nej-röster beslutar nämnden att bifalla tjänsteutlåtandet.

Dag för justering

2020-02-21

Vid protokollet

Sekreterare

Stina Petersson Moberg

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2020-01-16

Byggnadsnämnden 2019-02-07

Diarienummer 0788/19

Handläggare

Stina Petersson Moberg, Linnéa Karlsson

Telefon: 031- 368 15 80

E-post: stina.petersson@sbk.goteborg.se

Svar på remiss – Motion av Anna Karin Hammarstrand (D) om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag

Förslag till beslut

I byggnadsnämnden

1. Motionen om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag avstyrks.
2. Tjänsteutlåtandet översänds till stadsledningskontoret som yttrande över motionen.

Sammanfattning

I motionen från Anna Karin Hammarstrand (D) föreslås kommunfullmäktige besluta att ge kommunstyrelsen i uppdrag att inrätta nya riktlinjer för att minska omfånget på och förtydliga beslutsunderlag i kommunfullmäktige, nämnder och bolag.

Motionären anser att de handlingar som ligger till grund för beslutsfattandet är alltför omfattande vilket gör inläsningen ineffektiv. Mängden sidor att tillgodogöra sig exemplifieras utifrån motionärens egna erfarenhet med tre politiska uppdrag, som efter beräkning av läsning i normaltempo överstiger mer än två arbetsveckor. Motionären föreslår att beslutsunderlagen ska ha längre sammanfattningar med hänvisningar till fördjupande stycken samt en mer effektiv text utan upprepningar och onödiga ord.

Stadsbyggnadskontoret delar motionärernas uppfattning att beslutsunderlagen kan utformas mer stringent men väger också in risken att enbart sammanfattningarna blir lästa och viktiga enskildheter inte tas under övervägande om utformningen av underlagen ändras enligt motionärens önskemål. I uppdraget som förtroendevald ingår en stor arbetsinsats i att läsa de handlingar besluten grundar sig på. Hur många uppdrag en förtroendevald väljer att engagera sig i är inget som beslutsunderlagen kan eller ska anpassas efter.

Enligt kommunstyrelsens beslut 2019-09-11 gavs stadsledningskontoret i uppdrag att ta fram en mall för tjänsteutlåtanden. Den nya mallen reducerar antalet rubriker och formatet tillsammans med förvaltningarnas egna arbete att göra beslutsunderlagen mer lättillgängliga bedöms i nuläget vara tillräckligt.

Med bakgrund av detta föreslår stadsbyggnadskontoret att motionen avstyrks.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension

Bedömning ur social dimension

Ett minskat omfång och förtydligt innehåll av Göteborgs Stads beslutsunderlag skulle kunna leda till en högre textkvalitet vilket i sin tur inte enbart underlättar för politikerna utan även bidrar till ökad transparens och tillgänglighet för allmänheten. Ur ett demokratiskt perspektiv kan således motionärens förslag vara positivt men motsvarande effekter uppnås även när förvaltningarna själva arbetar med att göra beslutsunderlagen mer lättillgängliga både innehålls- och språkmässigt.

Bilagor

1. Motion av Anna Karin Hammarstrand (D) om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag

Ärendet

Anna Karin Hammarstrand (D) har lämnat en motion med förslag att kommunfullmäktige ska besluta att ge kommunstyrelsen i uppdrag att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag för yttrande i kommunfullmäktige, nämnder och bolag. Svaret ska vara nämndbehandlat och inskickat till stadsledningskontoret senast 2020-02-28.

Beskrivning av ärendet

Förutom byggnadsnämnden har följande remissinstanser getts möjlighet att yttra sig: grundskolenämnden, social resursnämnd, trafiknämnden, nämnden för Intraservice, SDN Centrum, SDN Västra Göteborg, SDN Angered och Göteborgs Stadshus AB.

Stadsbyggnadskontorets bedömning

Stadsbyggnadskontoret delar motionärens uppfattning att beslutsunderlagen ibland är omfattande och att perioden för instudering är begränsad. Detta kan göra det svårt för politikerna, framförallt de som har fler uppdrag, att hinna tillgodogöra sig underlagen ordentligt vilket kan leda till att beslut fattas på ofullständiga grunder. Förvaltningen arbetar ständigt med att förbättra nämndprocessen för att skapa så goda förutsättningar för nämndarbetet som möjligt. Det handlar inte minst om att öka kvaliteten på beslutsunderlagen så att de blir lättillgängliga både innehålls- och språkmässigt, i enlighet med Språklagen 2009:600 §11. Även tidsaspekten är en springande punkt då beslutsunderlagen ofta är mycket omfattande och precis som motionären skriver ska materialet inte enbart läsas utan också ges utrymme att reflektera över och agera på. Här finns utrymme för förvaltningen att skickliggöra nämnden genom bättre bearbetade texter.

Motionären anger att hon inom ramen för sina tre politiska uppdrag behöver ägna mer än två veckors arbete åt att läsa beslutsunderlag efter beräkning av läsning i normaltempo. Motionären efterfrågar dock inte längre tid för instudering av underlagen utan vill se materialet mer komprimerat. Som exempel föreslår motionären att sammanfattningarna ska bli mer innehållsrika med hänvisningar till fördjupande avsnitt. Stadsbyggnadskontoret anser att förslaget riskerar att enbart sammanfattningarna blir lästa och betydande enskildheter inte tas under övervägande.

Majoriteten av alla beslut som fattas på stadsbyggnadskontoret tas av tjänstepersoner på delegation och bara de ärenden som bedöms komplexa eller av principiell betydelse nämndbehandlas. Därför är det viktigt att beslutsfattarna tillgodogör sig nämndärendenas olika aspekter grundligt och fördjupar sig i detaljer om så behövs för att fatta välgrundade beslut. I uppdraget som förtroendevald ingår en stor arbetsinsats i att läsa de handlingar besluten grundar sig på. Hur många uppdrag en förtroendevald väljer att engagera sig i är upp till varje enskild att bedöma och inget som beslutsunderlagen kan anpassas efter då förutsättningarna i stadens förvaltningar och bolag varierar kraftigt.

Stadsbyggnadskontoret instämmer däremot i att många beslutsunderlag kan upplevas som upprepande, svårlästa och med onödiga ord vilket ger utrymme för mer stringenta formuleringar. Ytterligare bearbetade och koncisa underlag kan i sin tur leda till att omfånget blir mindre och att kvaliteten på texten ökar vilket gör det enklare för både beslutsfattare och allmänhet att tillägna sig handlingarna. Den stadengemensamma mallen för beslutsunderlag är numera mindre omfattande varför förvaltningarna själva bör ta

fram egna riktlinjer och rutiner för att säkerställa följdriktiga och lättillgängliga beslutsunderlag.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår stadsbyggnadskontoret att motionen om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag avstyrks.

Henrik Kant

Louise Ekdahl

Stadsbyggnadsdirektör

Chef avdelningen för Verksamhetsstyrning

Handling 2019 nr 205

Motion av Anna Karin Hammarstrand (D) om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag

Bakgrund

Alla förtroendevalda, heltids- som fritidspolitiker, har i dagsläget från flera hundra upp till många tusen sidor i handlingar som skall genomlysas och som ofta utgör beslutsunderlag gällande beslut om flera miljoner kronor till flera miljarder.

Dessa handlingar är idag skrivna på ett mycket omfångsrikt sätt med många upprepningar och en sammanfattning som är alldeles för kort för att få en riktigt tydlig bild av ärendet och dess komplexitet. Det är en viktig framgångsfaktor att vi alla förtroendevalda verkligen tillgodogör oss beslutsunderlagens innehåll för att kunna fatta rätt beslut för vår stads framtid. Idag är detta i princip omöjligt till följd av den begränsade tid som ges för inläsning i kombination med de omfångsrika beslutsunderlagen.

Exempel: Inför vecka 17 år 2019 hade jag i tre av mina uppdrag som förtroendevald fritidspolitiker inte mindre än 3584 sidor av olika handlingar att läsa, reflektera över och reagera på!

Enligt en artikel från Lunds universitet (Holmqvist & Andersson, 2005) konstateras att den genomsnittliga läshastigheten är 288 ord per minut. För lätt skönlitteratur ligger genomsnittet på 365 ord/minut, för avhandlingar i fysik ligger det på 238 ord/minut.

Om vi utgår ifrån att förtroendevalda läser i genomsnittlig hastighet innebär det att jag, beräknat på cirka 500 ord per sida fick lägga ca 104 timmar, vilket innebär 2,6 veckor a 40 timmar bara på att läsa beslutsunderlagen för vecka 17. Tid för reflektion och eventuell aktion tillkommer.

Vem av alla förtroendevalda fritidspolitiker och även övriga politiker har den tiden att lägga bara på att läsa?

Genom att skriva handlingarna mer effektivt utan upprepningar och onödiga ord samt att ha en lite längre sammanfattning på några få sidor med sidhänvisning för fördjupning skulle vi förtroendevalda enklare navigera i och tillgodogöra oss innehållet i handlingarna. Därigenom ökar möjligheten att fatta välgrundade beslut och den negativa stressen minskar avsevärt.

Med hänvisning till ovanstående föreslås kommunfullmäktige besluta:

Kommunstyrelsen får i uppdrag att inrätta nya riktlinjer för att minska omfånget på och förtydliga beslutsunderlag i kommunfullmäktige, nämnder och bolag.

Anna Karin Hammarstrand (D)

Beslut (ex tillstyrker/avstyrker)

##Beslut##Tillstyrker##Beslut##

Eventuellt kommentarer/yrkanden, yttranden (1-5 rader)

##Sammanfattning##Exempelvis Kommentar##Sammanfattning##

##Beslutstext##

Yttrande till kommunstyrelsen över motion från Anna Karin Hammarstrand (D) om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag

§ 20, N609-5265/19

Ärendet

Kommunstyrelsen har begärt grundskolenämndens yttrande över en motion från Anna - Karin Hammarstrand (D) om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag.

Grundskoleförvaltningen delar motionärens uppfattning att det är en viktig framgångsfaktor att förtroendevalda kan tillgodogöra sig beslutsunderlagens innehåll för att kunna fatta rätt beslut om Göteborgs Stads framtid. Förvaltningen vill samtidigt framhålla att riktlinjer inte utformas så att möjligheten att kunna redovisa komplexiteten i ärenden begränsas eller att de kommer att försvåra en eventuell rättslig prövning av ärendet.

Handling

Tjänsteutlåtande daterat 2019-11-13.

Förvaltningen föreslår att nämnden tillstyrker motionen från Ann Karin Hammarstrand (D) och översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till kommunstyrelsen.

Beslut

1. Grundskolenämnden tillstyrker motionen från Anna Karin Hammarstrand (D).
2. Grundskolenämnden översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till kommunstyrelsen.

Expedieras

Kommunstyrelsen

Dag för justering

2020-01-20

Vid protokollet

Sekreterare

Åke Ström

Ordförande

Justerare

Helene Odenjung (L)

Bosse Parbring (MP)

Rätt utdraget intygar i tjänsten:

Gill Bengtsson
Registrator

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2019-11-13

Diarienummer N609-5265/19

Handläggare

Jonas Österberg

Telefon: 031-367 34 12

E-post: jonas.osterberg@grundskola.goteborg.se

**Yttrande till kommunstyrelsen över motion
från Anna Karin Hammarstrand (D) angående
riktlinjer avseende Göteborgs Stads
beslutsunderlag**

Förslag till beslut

1. Grundskolenämnden tillstyrker motionen från Anna Karin Hammarstrand (D).

2. Grundskolenämnden översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har begärt grundskolenämndens yttrande över en motion från Anna Karin Hammarstrand (D) om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag.

Grundskoleförvaltningen delar motionärens uppfattning att det är en viktig framgångsfaktor att förtroendevalda kan tillgodogöra sig beslutsunderlagens innehåll för att kunna fatta rätt beslut om Göteborgs Stads framtid. Motionären framför att handlingar skulle kunna skrivas på ett sådant sätt att omfånget minskas genom att skriva utan upprepningar och onödiga ord. Vidare framförs att de sammanfattningar som ska skrivas i varje beslutsärende, skulle vara lite längre än de är idag och att det i dessa sammanfattningar skulle finnas sidhänvisning till fördjupningar i ärendet. Det skulle göra det lättare att få en helhetsbild av ärendet och att kunna navigera i innehållet i handlingarna.

Förvaltningen bedömer att sammanfattningarna behöver kunna vara mer omfattande så att läsaren av ärendet på ett effektivt sätt kan bilda sig en uppfattning om ärendets innehåll utan att behöva fördjupa sig i ärendets alla delar. Förvaltningen tillstyrker motionen och anser att nya riktlinjer för tjänsteutlåtanden behöver inrättas för att minska omfånget på och förtydliga beslutsunderlagen i kommunfullmäktige, nämnder och bolag. Förvaltningen vill samtidigt påtala att dessa riktlinjer inte utformas så att möjligheten att kunna redovisa komplexiteten i ärenden begränsas eller att de kommer att försvåra en eventuell rättslig prövning av ärendet.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Genom beslutsunderlag som är tydliga och med en omfattning som gör att förtroendevalda på ett effektivt sätt kan tillgodogöra sig innehållet skapas förutsättningar för att de förtroendevalda kan använda sin tid för uppdraget på ett mer effektivt sätt.

Bedömning ur ekologisk dimension

Grundskoleförvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

De beslutsunderlag som går ut till politiker inför nämndbeslut offentliggörs innan nämnden sammanträder och finns sedan tillgängliga på Göteborgs Stads hemsida. Syftet med detta är att medborgare och andra intressenter ska kunna ta del av dessa för att få insyn i stadens beslutsprocesser och inblick i stadens verksamheter, vilket i sin tur är viktiga förutsättningar för en levande demokrati.

Samverkan

Information har lämnats i förvaltningens samverkansgrupp den 16 december 2019.

Bilaga

Motion från Anna Karin Hammarstrand (D).

Ärendet

Motion av Anna Karin Hammarstrand (D) om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag. Kommunstyrelsen har översänt föreliggande motion på remiss till grundskolenämnden. Svar ska inlämnas till kommunstyrelsen senast den 28 februari 2020.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsen har begärt grundskolenämndens yttrande över en motion från Anna - Karin Hammarstrand (D) om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag. Motionären menar att beslutsunderlagen idag är skrivna på ett mycket omfångsrikt sätt med många upprepningar och en sammanfattning som är alldeles för kort för att få en riktigt tydlig bild av ärendet och dess komplexitet. Vidare framförs betydelsen av att förtroendevalda verkligen tillgodogör sig beslutsunderlagens innehåll för att kunna fatta rätt beslut och att detta idag försvåras på grund av allt för omfångsrika underlag.

Förvaltningens bedömning

Grundskoleförvaltningen delar motionärens uppfattning att det är en viktig framgångsfaktor att förtroendevalda kan tillgodogöra sig beslutsunderlagens innehåll för att kunna fatta rätt beslut om Göteborgs Stads framtid. Motionären framför att handlingar skulle kunna skrivas på ett sådant sätt att omfånget minskas genom att skriva utan upprepningar och onödiga ord. Vidare framförs att de sammanfattningar som ska skrivas i varje beslutsärende, skulle vara lite längre än de är idag och att det i dessa sammanfattningar skulle finnas sidhänvisning till fördjupningar i ärendet. Det skulle göra det lättare att få en helhetsbild av ärendet och att kunna navigera i innehållet i handlingarna.

I nuvarande mall för tjänsteutlåtanden anges att sammanfattningarna ska vara korta och koncisa. Sammanfattningarna ska svara på vad ärendet handlar om i stort, vem som initierat ärendet, nämndens ansvar för ärendet och grundläggande förutsättningar för prövning av ärendet. Den ska enligt mallen max innehålla 20 rader som besvarar frågorna Varför? Vad? Och Hur?

Förvaltningen bedömer att sammanfattningarna behöver kunna vara mer omfattande så att läsaren av ärendet på ett effektivt sätt kan bilda sig en uppfattning om ärendets innehåll utan att behöva fördjupa sig i ärendets alla delar. Förvaltningen föreslår att nämnden tillstyrker motionen. Mallen för tjänsteutlåtande behöver ses över för att minska omfånget på och förtydliga beslutsunderlagen i kommunfullmäktige, nämnder och bolag.

Förvaltningen vill samtidigt påtala att dessa riktlinjer inte utformas så att möjligheten att kunna redovisa komplexiteten i ärenden begränsas eller att de kommer att försvåra en eventuell rättslig prövning av ärendet.

Göteborgs Stad Grundskoleförvaltningen

Bengt Randén
Förvaltningsdirektör

Helena Sjöberg
Avdelningschef

##Beslutstext##

Utdrag ur Protokoll nr 4, 2020
Sammanträdesdatum: 2020-02-19

§ 56 Svar på remiss om motion om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag

0531/19

Social resursförvaltning har 2020-01-27 upprättat ett tjänsteutlåtande i rubricerat ärende.

Yrkande

Per Holm (D) yrkar på att tillstyrka motionen.

Nina Miskovsky (M) yrkar på att avstyrka motionen i enlighet med förvaltningens förslag.

Propositionsordning

Ordförande Nina Miskovsky (M) ställer yrkandet mot förvaltningens förslag och finner att nämnden beslutar att avstyrka motionen i enlighet med förvaltningens förslag.

Beslut

Social resursnämnd avstyrker motionen om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag.

Social resursnämnd översänder svaret till stadsledningskontoret.

Reservation

Per Holm (D) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Dag för justering

2020-02-26

Vid protokollet

Utdrag ur Protokoll nr 4, 2020
Sammanträdesdatum: 2020-02-19

Sekreterare

Lovisa Varenius

Ordförande

Nina Miskovsky

Justerande

Sara Carlsson Hägglund

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2020-01-27

Diarienummer 0531/19

Handläggare

Lovisa Varenius

Telefon: 031- 367 95 59

E-post: lovisa.varenius@socialresurs.goteborg.se

Svar på remiss om motion om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag

Förslag till beslut

Social resursnämnd avstyrker motionen om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag.

Social resursnämnd överlämnar svaret till stadsledningskontoret.

Sammanfattning

Social resursnämnd har att yttra sig gällande en motion från Anna Karin Hammarstrand (D) om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag inför behandling i kommunfullmäktige. Yttrandet ska ha inkommit till stadsledningskontoret senast den 28 februari 2020.

Förvaltningen bedömer att vi arbetar aktivt med att beslutsunderlagen ska vara korta och koncist skrivna samt ha en tydlig och informativ sammanfattning. Förvaltningen bedömer att det inte finns behov av centrala riktlinjer för att till exempel begränsa antalet sidor då möjligheten att ställa krav på beslutsunderlag är upp till respektive nämnd.

Förvaltningen föreslår att nämnden avstyrker motionen.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur ekologisk dimension

Då samtliga handlingar distribueras digitalt till politikerna i staden har inte förvaltningen funnit att det finns några särskilda aspekter på frågan en ekologisk dimension.

Bedömning ur social dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Samverkan

Samverkan har skett i förvaltningens samverkansgrupp (FSG) 2020-02-11.

Bilagor

1. Motion av Anna Karin Hammarstrand (D) om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag

Ärendet

Social resursnämnd har att yttra sig gällande en motion från Anna Karin Hammarstrand (D) om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag inför behandling i kommunfullmäktige. Yttrandet ska ha inkommit till stadsledningskontoret senast den 28 februari 2020. Förvaltningen föreslår att nämnden avstyrker motionen.

Beskrivning av ärendet

Social resursnämnd har att yttra sig gällande en motion från Anna Karin Hammarstrand (D) om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag inför behandling i kommunfullmäktige. Förslaget är att ge kommunstyrelsen i uppdrag att inrätta nya riktlinjer för att minska omfånget på och förtydliga beslutsunderlag i kommunfullmäktige, nämnder och bolag.

Social resursnämnds beslutsunderlag

Social resursnämnds beslutsunderlag består av tjänsteutlåtanden med bilagor i enlighet med stadens gemensamma mall. Förvaltningen arbetar aktivt med att skriva kort och koncist samt att ha en tydlig och informativ sammanfattning. Förvaltningen har även återkommande utbildningar i klarspråk samt ärendeprocess och att skriva tjänsteutlåtande för att säkerställa att vi skriver tydliga och koncisa beslutsunderlag.

Nämnden har en egen möjlighet att ställa krav på beslutsunderlag som gör att nämnden kan fatta väl avvägda beslut och exempelvis begära mer information om de önskar detta.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att vi arbetar aktivt med att skriva kort och koncist samt att ha en tydlig och informativ sammanfattning. Att inrätta riktlinjer centralt för att till exempel begränsa antalet sidor bedömer inte förvaltningen att det finns behov av. Dels eftersom beslutsunderlagen i social resursförvaltning är relativt korta samt dels för att möjligheten att ställa krav på beslutsunderlag är upp till respektive nämnd.

Förvaltningen föreslår därför att nämnden avstyrker motionen.

Social resursförvaltning

Michael Ivarson
Förvaltningsdirektör

Handling 2019 nr 205

Motion av Anna Karin Hammarstrand (D) om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag

Bakgrund

Alla förtroendevalda, heltids- som fritidspolitiker, har i dagsläget från flera hundra upp till många tusen sidor i handlingar som skall genomlysas och som ofta utgör beslutsunderlag gällande beslut om flera miljoner kronor till flera miljarder.

Dessa handlingar är idag skrivna på ett mycket omfångsrikt sätt med många upprepningar och en sammanfattning som är alldeles för kort för att få en riktigt tydlig bild av ärendet och dess komplexitet. Det är en viktig framgångsfaktor att vi alla förtroendevalda verkligen tillgodogör oss beslutsunderlagens innehåll för att kunna fatta rätt beslut för vår stads framtid. Idag är detta i princip omöjligt till följd av den begränsade tid som ges för inläsning i kombination med de omfångsrika beslutsunderlagen.

Exempel: Inför vecka 17 år 2019 hade jag i tre av mina uppdrag som förtroendevald fritidspolitiker inte mindre än 3584 sidor av olika handlingar att läsa, reflektera över och reagera på!

Enligt en artikel från Lunds universitet (Holmqvist & Andersson, 2005) konstateras att den genomsnittliga läshastigheten är 288 ord per minut. För lätt skönlitteratur ligger genomsnittet på 365 ord/minut, för avhandlingar i fysik ligger det på 238 ord/minut.

Om vi utgår ifrån att förtroendevalda läser i genomsnittlig hastighet innebär det att jag, beräknat på cirka 500 ord per sida fick lägga ca 104 timmar, vilket innebär 2,6 veckor a 40 timmar bara på att läsa beslutsunderlagen för vecka 17. Tid för reflektion och eventuell aktion tillkommer.

Vem av alla förtroendevalda fritidspolitiker och även övriga politiker har den tiden att lägga bara på att läsa?

Genom att skriva handlingarna mer effektivt utan upprepningar och onödiga ord samt att ha en lite längre sammanfattning på några få sidor med sidhänvisning för fördjupning skulle vi förtroendevalda enklare navigera i och tillgodogöra oss innehållet i handlingarna. Därigenom ökar möjligheten att fatta välgrundade beslut och den negativa stressen minskar avsevärt.

Med hänvisning till ovanstående föreslås kommunfullmäktige besluta:

Kommunstyrelsen får i uppdrag att inrätta nya riktlinjer för att minska omfånget på och förtydliga beslutsunderlag i kommunfullmäktige, nämnder och bolag.

Anna Karin Hammarstrand (D)

Yttrande över motion av Anna-Karin Hammarstrand (D) om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag

§ 25, 7808/19

Beslut

1. Trafiknämnden avstyrker motionen utifrån trafikkontorets yttrande.
2. Trafiknämnden översänder trafikkontorets tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som nämndens eget yttrande.

Handlingar

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från 2019-12-11

Yrkande från (D) (protokollsbilaga 1 § 25)

Yrkanden

Henrik Munck (D) yrkar bifall till yrkandet från (D).

Karin Pleijel (MP) yrkar avslag på yrkandet från (D).

Ordförande Toni Orsulic (M) yrkar bifall till trafikkontorets förslag.

Propositionsordning

Ordförande Toni Orsulic (M) ställer yrkandet från (D) mot trafikkontorets förslag. Han finner att trafiknämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag.

Protokollsutdrag skickas till

Kommunstyrelsen

Dag för justering

2020-02-06

Vid protokollet

Sekreterare

Sara Olsson

Ordförande

Toni Orsulic (M)

Justerande

Karin Pleijel (MP)

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2019-12-11

Diarienummer 7808/19

Handläggare

Erika Hurtig, Verksamhetsstyrning

Telefon: 031-368 23 82

E-post: erika.hurtig@trafikkontoret.goteborg.se

Yttrande över motion av Anna-Karin Hammarstrand (D) om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag

Förslag till beslut

I trafiknämnden

1. Trafiknämnden avstyrker motionen utifrån trafikkontorets yttrande.
2. Trafiknämnden översänder trafikkontorets tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som nämndens eget yttrande.

Sammanfattning

Anna-Karin Hammarstrand (D) föreslår att det inrättas riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga stadens beslutsunderlag.

Trafikkontorets bedömning är att det finns väldigt olika förutsättningar och ärendetyper för stadens olika nämnder och bolag. En riktlinje som ska vara giltig över hela staden riskerar att missa intentionen i motionen och kan i värsta fall få motsatta konsekvenser.

Det finns ett ansvar hos varje nämnd att arbeta med sina egna förutsättningar och vidta de åtgärder som behövs.

Trafikkontoret föreslår därför att motionen avstyrkes.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Ekonomiska aspekter på att genomföra motionen blir mer indirekta och handlar till stor del om personella resurser. Kostnader som uppstår på grund av bristande förståelse/kunskap, missförstånd eller att kärnfokus har missats är svåra att bedöma, men kan vara nog så kännbara. Inte minst kan vi förlora tid i olika frågor och förtroendet kan minska för myndigheten (nämnd och förvaltning).

Oavsett om denna motion bifalles eller avslås ligger det i varje nämnds ansvar att arbeta med frågan utifrån de förutsättningar som finns i myndigheten. Ju större behov, desto viktigare att man i budgeten prioriterar utveckling av ärendeprocesser och informationshantering.

Bedömning ur ekologisk dimension

Trafikkontoret har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Hur vi formulerar våra beslutsunderlag och hur vi beskriver frågor är en viktig fråga ur den sociala dimensionen. Dels för att vi ska uppfylla språklagens krav, men än viktigare för att det ska vara öppet och tydligt för alla vilka beslut som fattas och på vilka grunder. Det finns, om motionen bifalles, en risk att vi blir mindre transparenta om vi på staden-övergripande nivå reglerar hur mycket information som får bifogas ett ärende. Detta beroende av att ärenden kan vara så olika till naturen. En del ärenden behöver mer information, andra mindre.

Förhållande till styrande dokument

Kommunfullmäktige har beslutat om likalydande kapitel för stadens nämnder och bolag, den senaste revideringen gjordes 2018-12-21. Reglementet är inte detaljerat beskrivet, ansvaret för detaljerna ligger på respektive nämnd/bolag.

Det finns idag ingen detaljerad styrning i nämndprocessen för hela staden.

Bilagor

1. Motion av Anna-Karin Hammarstrand (D) om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag

Ärendet

Trafiknämnden ska ta ställning till en motion av Anna-Karin Hammarstrand (D) gällande att ta fram gemensamma riktlinjer i staden för beslutsunderlag. Svaret ska vara inskickat till kommunstyrelsen senast den 28 februari 2020.

Beskrivning av ärendet

Förslagsställaren lyfter fram i motionen att förtroendevalda i dagsläget löpande har från flera hundra och upp till flera tusen sidor i handlingar som ska läsas igenom. Underlagen beskrivs som omfattningsrika, med många upprepningar och med alldeles för korta sammanfattningar för att få en klar bild av ärendet. Förslagsställaren menar att det är en framgångsfaktor att förtroendevalda kan tillgodogöra sig beslutsunderlagen för att kunna fatta rätt beslut och att det idag är omöjligt. Som exempel anges sidantal för genomläsning i tre av förslagsställarens egna uppdrag vilket kopplas ihop med en artikel som beskriver genomsnittlig läshastighet.

Med hänvisning till ovanstående föreslår förslagsställaren kommunfullmäktige besluta att ge kommunstyrelsen i uppdrag att inrätta nya riktlinjer för att minska omfånget på och förtydliga beslutsunderlag i kommunfullmäktige, nämnder och bolag.

Förvaltningens bedömning

Beslutsunderlagens omfång varierar

Precis som förslagsställaren skriver är ärenden komplexa, ofta mer komplexa än förut då det i dagens samhälle finns fler beroenden att ta hänsyn till. Detta påverkar givetvis hur tjänstepersoner författar sina tjänsteutlåtanden och det är inte alltid lätt att beskriva komplexa frågor på ett enkelt vis.

Det är trafikkontorets ambition att fortsätta att arbeta med utvecklingen av beslutsunderlag, men det är utifrån kontorets perspektiv svårt att se att vi kan få till riktlinjer som ska vara gemensamma för staden och som kan fungera på lokal nivå. Det finns för stora variationer och förutsättningar för olika nämnders uppdrag och ärendetyper för att kunna hitta en linje som skulle kunna vara fungerande för alla. Möjligheten finns så klart att fatta beslut på stadenövergripande nivå, exempelvis att bilagor inte ska bifogas. Trafikkontoret bedömer dock att detta riskerar att få konsekvenser som står i direkt motsats med förslagsställarens intention, dels genom att ledamöter skulle lägga mer tid på att begära ut olika bilagor - vilket ökar administrationen för såväl politiker som tjänstepersoner - och dels genom att tjänsteutlåtandena i en verksamhet som trafiknämndens skulle bli avsevärt mycket längre för att få med den information som behövs för att göra ärendet begripligt och välunderbyggt. Inte alltid, men i många fall kan man använda bilagor mer som ett uppslagsverk i stället för att tränga ner i bilagan på djupet. Det finns även en risk för att en sammanfattande text istället för bilagor kan upplevas som mindre transparent då informationen är filtrerad.

Den mall som är beslutad för tjänstutlåtanden påverkar

Kommunstyrelsen har fattat beslut den 11 september 2019 § 667 om hur mallen för tjänsteutlåtanden ska se ut. Utifrån trafikkontorets syn är det ett bra exempel för att belysa problematiken i denna fråga. Trafikkontoret har inte fått vara delaktig i arbetet med framtagandet av mallen eller getts möjlighet att komma med inspel och kommentarer. Mallens instruktion är omfattande, det finns tvingande rubriker och mallen tar inte hänsyn till vilken typ av ärende det gäller eller i vilken verksamhet/nämnd behandlas. Den nya mallen

uppmannar till att ha långa och omfattande tjänsteutlåtanden. I det fall denna motion bifalles bör revidering av mallen för tjänsteutlåtanden vara en del av arbetet med framtagande av riktlinjer.

Sammanfattningarnas längd

Ett tjänsteutlåtande är en sammanfattning av ett ärende där en eller flera handläggare har lyft fram de viktigaste parametrarna för att kunna förstå och besluta om ett ärende. En sammanfattning i ett tjänsteutlåtande syftar till att sätta rätt läsglasögon på läsaren och att lyfta ut huvuddragen av beslutsunderlaget för dem som inte behöver fördjupa sig i underlaget. Att förlänga en sammanfattning skulle utöka antalet upprepningar vilket är något som förslagsställaren redan pekat ut som ett av problemen med dagens tjänsteutlåtanden. Trafikkontoret ser inte att förslaget om längre sammanfattningar kan minska antalet upprepningar eller att det skulle öka förståelsen är ärendets komplexitet. Tvärtom ser trafikkontoret en risk i att det minskar motiveringen för läsaren att läsa igenom resterande tjänsteutlåtande.

Att skriva begripligt

Det är en konst att skriva kort och koncist samt på ett sätt som blir begripligt. Det är inte bara beslutsfattare som ska förstå beslutsunderlag utan även allmänheten, inte minst eftersom det annars blir svårt att kunna granska myndigheterna. Det finns en språklag vi ska förhålla oss till och sedan flera år tillbaka är klarspråk ett vedertaget begrepp som vi arbetar efter. Handläggare i olika professioner har både individuella strukturella variationer i skrivvana. I detta finns det säkerligen mycket vi kan fortsätta att utveckla i staden och på varje förvaltning. Utifrån varje nämnds uppdrag och verksamhet behöver olika åtgärder sättas in, men somligt ser vi skulle kunna ge stor nytta av om vi kunde samordna i staden. Exempel på detta är att ta fram ett gemensamt utbildningsmaterial för att skriva enligt klarspråk. Ett sådant material skulle kunna göra stadens röst mer likalydande och därigenom mer igenkännande oavsett om interaktionen är mellan förtroendevalda och förvaltning, eller mellan myndigheten och allmänheten.

Vägen framåt bör vara olika

Det finns idag ingen detaljerad styrning i nämndprocessen för hela staden. En riktlinje för att reglera omfattningen på beslutsunderlag blir en väldigt snuttifierad riktlinje som väcker frågor om vad mer vi bör reglera inom området.

Det finns helt klart mer att göra när det gäller beslutsunderlag i staden. Exempelvis måste tjänstepersoner fortsätta att se över och värdera vilka bilagor som ska skickas med tjänsteutlåtanden, handläggare behöver stöttning i att skriva koncist och med fokus på kärnan, vilka tjänstepersoner som är lämpligast handläggare i respektive ärende behöver funderas över, om ärendet utöver skriftlig handling behöver en muntlig föredragning och vem som finns tillgänglig för frågor med mera. Trafikkontoret ser dock att det skulle vara svårt att ytterligare reglera beslutsunderlag med centrala riktlinjer. Varje nämnd och förvaltning behöver istället komma överens om hur deras gemensamma arbete ska se ut, beslutsunderlagens omfång, innehåll och inläsningstid – utöver det som redan beslutats för hela staden – är en del av detta.

Att regelbundet se över arbetssätt är viktigt. Det finns också ansvar för de politiska partierna att se till att de förtroendevalda har förutsättningar för att utföra de uppdrag de blir tilldelade då det finns en stor variation i hur pass betungande olika uppdrag i olika nämnder.

Maria Axberg

Avdelningschef

Nils-Gunnar Ernstson

T.f. Trafikdirektör

Handling 2019 nr 205

Motion av Anna Karin Hammarstrand (D) om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag

Bakgrund

Alla förtroendevalda, heltids- som fritidspolitiker, har i dagsläget från flera hundra upp till många tusen sidor i handlingar som skall genomlysas och som ofta utgör beslutsunderlag gällande beslut om flera miljoner kronor till flera miljarder.

Dessa handlingar är idag skrivna på ett mycket omfångsrikt sätt med många upprepningar och en sammanfattning som är alldeles för kort för att få en riktigt tydlig bild av ärendet och dess komplexitet. Det är en viktig framgångsfaktor att vi alla förtroendevalda verkligen tillgodogör oss beslutsunderlagens innehåll för att kunna fatta rätt beslut för vår stads framtid. Idag är detta i princip omöjligt till följd av den begränsade tid som ges för inläsning i kombination med de omfångsrika beslutsunderlagen.

Exempel: Inför vecka 17 år 2019 hade jag i tre av mina uppdrag som förtroendevald fritidspolitiker inte mindre än 3584 sidor av olika handlingar att läsa, reflektera över och reagera på!

Enligt en artikel från Lunds universitet (Holmqvist & Andersson, 2005) konstateras att den genomsnittliga läshastigheten är 288 ord per minut. För lätt skönlitteratur ligger genomsnittet på 365 ord/minut, för avhandlingar i fysik ligger det på 238 ord/minut.

Om vi utgår ifrån att förtroendevalda läser i genomsnittlig hastighet innebär det att jag, beräknat på cirka 500 ord per sida fick lägga ca 104 timmar, vilket innebär 2,6 veckor a 40 timmar bara på att läsa beslutsunderlagen för vecka 17. Tid för reflektion och eventuell aktion tillkommer.

Vem av alla förtroendevalda fritidspolitiker och även övriga politiker har den tiden att lägga bara på att läsa?

Genom att skriva handlingarna mer effektivt utan upprepningar och onödiga ord samt att ha en lite längre sammanfattning på några få sidor med sidhänvisning för fördjupning skulle vi förtroendevalda enklare navigera i och tillgodogöra oss innehållet i handlingarna. Därigenom ökar möjligheten att fatta välgrundade beslut och den negativa stressen minskar avsevärt.

Med hänvisning till ovanstående föreslås kommunfullmäktige besluta:

Kommunstyrelsen får i uppdrag att inrätta nya riktlinjer för att minska omfånget på och förtydliga beslutsunderlag i kommunfullmäktige, nämnder och bolag.

Anna Karin Hammarstrand (D)

Yrkande
6 feb 2020

(Demokraterna)
Ärende nr 25

Yrkande – angående yttrande över motion om beslutsunderlag mm.

Förslag till beslut i trafiknämnden:

1. Trafiknämnden tillstyrker motionen.
2. Trafiknämnden översänder Trafikkontorets tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen.

Yrkandet

Det finns gode skäl att försöka minska på omfattningen i beslutsunderlagen till politiken, ytterst för att demokratin ska fungera på ett bra sätt.

Svar på Motion av (D) om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag

§ 12, 0403/19

Förvaltningen har 2020-01-27 utfärdat ett tjänsteutlåtande i rubricerat ärende.

Beslut

I nämnden för Intraservice

1. Förslaget om att ge kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram övergripande riktlinjer för att minska omfånget i kommunens beslutsunderlag avstyrks.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Handlingar

Förvaltningens tjänsteutlåtande Svar på remiss om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget av beslutsunderlag i Göteborgs Stad

Motion av Anna Karin Hammarstrand (D) om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag

Justering

2020-02-13

Protokollsutdrag skickas till

Stadsledningskontoret

Dag för justering

2020-02-13

Vid protokollet

Sekreterare

Tilde Lövgren

Ordförande

Monika Beiring (M)

Justerande

Nicklas Ramhøj (V)

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2020-01-27

Diarienummer 0403/19

Handläggare

Daniel Klaminder

Telefon: 031-368 65 08

E-post: daniel.klaminder@intraservice.goteborg.se

Svar på remiss om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget av beslutsunderlag i Göteborgs Stad

Förslag till beslut

I nämnden för Intraservice

Förslaget om att ge kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram övergripande riktlinjer för att minska omfånget i kommunens beslutsunderlag avstyrks

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har sänt en motion (se bilaga 1) för yttrande till nämnden för Intraservice. Motionen är skriven av Anna Karin Hammarstrand (D) och föreslår att ge kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram övergripande riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga kommunens beslutsunderlag. Nämnden har till 2020-02-28 att fatta beslut och sända sitt yttrande till stadsledningskontoret.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Hur kommunens handlingar och beslutsunderlag är utformade är en viktig del av allmänhetens rätt till insyn och förståelse för de beslut som fattas och de verksamheter som kommunen bedriver. Förvaltningen bedömer att förslaget om att i detalj och på en övergripande nivå styra textmängd och utformning av nämnders och styrelsers beslutsunderlag inte leder till att allmänheten får bättre insyn eller ökad förståelse för Göteborgs Stads verksamheter och beslut.

Samverkan

Ärendet samverkas med de fackliga representanterna i FSG 2020-02-10.

Bilagor

1. Motion av Anna Karin Hammarstrand (D) om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag

Ärendet

Kommunstyrelsen har sänt en motion (se bilaga 1) för yttrande till nämnden för Intraservice. Nämnden har till 2020-02-28 att fatta beslut och sända sitt yttrande till stadsledningskontoret. I beslutet ska det tydligt framgå om nämnden tillstyrker, avstyrker eller inte tar ställning till förslaget i motionen.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsen har sänt en motion (se bilaga 1) av Anna Karin Hammarstrand (D) för yttrande till nämnden för Intraservice. I motionen argumenterar hon för att det beslutsunderlag som skickas ut till kommunens förtroendevalda är för omfattande med för stort sidantal och för mycket text. Enligt motionen leder detta till att de förtroendevalda tvingas ägna orimligt mycket tid åt att läsa underlag, vilket i sin tur riskerar att orsaka stress och att beslut inte fattas välgrundat. Motionen argumenterar också för att beslutsunderlagen innehåller för många upprepningar och att underlagens sammanfattningar är för kortfattade för att ge läsaren en klar bild av ärendets innehåll. Motionen föreslår att ge kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram riktlinjer för att minska omfånget på och förtydliga innehållet i Göteborgs Stads nämnder och styrelser.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att det sannolikt är svårt att via en riktlinje i detalj styra utformning och textmängd i kommunens beslutsunderlag på ett effektivt sätt. De handlingar och underlag som skickas ut till de förtroendevalda inför beslut ska alltid vara noga granskade och innehålla endast det som krävs för att de förtroendevalda ska kunna läsa och sätta sig in i ärendet. Beroende på ärendets komplexitet kommer olika mängder text, sidor och bilagor att behövas för att täcka ärendets olika aspekter. Ett ärendes innehåll och utformning skiljer sig sannolikt också åt beroende på vilken nämnd eller styrelse som bereder ärendet. Det finns redan idag framtagna mallar för innehåll och rubriker till kommunens tjänsteutlåtanden och det finns i dessa mallar utrymme för att betona vikten av att handläggaren håller sig till ämnet, formulerar sig kortfattat och inte lägger till betungande bilagor i onödan. Utöver det som kan anges i dessa mallar ser förvaltningen svårigheter i att från en övergripande nivå ta fram en riktlinje för att få ner textmängd och sidantal i alla nämnders och styrelser beslutsunderlag. Variationerna av beslutsärenden och olikheterna mellan nämndernas uppdrag riskerar att göra en sådan riktlinje ineffektiv och svårhanterlig. För ökad stringens och tydlighet i kommunens beslutsunderlag föreslås istället att nämnder och styrelser vänder sig direkt till sina förvaltningar och bolag och i dialog med dem tar fram egna förhållningssätt och anvisningar för hur beslutsunderlag och handlingar utformas och presenteras. Utifrån denna bedömning föreslås nämnden för Intraservice att avstyrka förslaget i motionen.

Daniel Klaminder

Nämndsekreterare

Petra Bengelsdorff

Kanslichef

Handling 2019 nr 205

Motion av Anna Karin Hammarstrand (D) om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag

Bakgrund

Alla förtroendevalda, heltids- som fritidspolitiker, har i dagsläget från flera hundra upp till många tusen sidor i handlingar som skall genomlysas och som ofta utgör beslutsunderlag gällande beslut om flera miljoner kronor till flera miljarder.

Dessa handlingar är idag skrivna på ett mycket omfångsrikt sätt med många upprepningar och en sammanfattning som är alldeles för kort för att få en riktigt tydlig bild av ärendet och dess komplexitet. Det är en viktig framgångsfaktor att vi alla förtroendevalda verkligen tillgodogör oss beslutsunderlagens innehåll för att kunna fatta rätt beslut för vår stads framtid. Idag är detta i princip omöjligt till följd av den begränsade tid som ges för inläsning i kombination med de omfångsrika beslutsunderlagen.

Exempel: Inför vecka 17 år 2019 hade jag i tre av mina uppdrag som förtroendevald fritidspolitiker inte mindre än 3584 sidor av olika handlingar att läsa, reflektera över och reagera på!

Enligt en artikel från Lunds universitet (Holmqvist & Andersson, 2005) konstateras att den genomsnittliga läshastigheten är 288 ord per minut. För lätt skönlitteratur ligger genomsnittet på 365 ord/minut, för avhandlingar i fysik ligger det på 238 ord/minut.

Om vi utgår ifrån att förtroendevalda läser i genomsnittlig hastighet innebär det att jag, beräknat på cirka 500 ord per sida fick lägga ca 104 timmar, vilket innebär 2,6 veckor a 40 timmar bara på att läsa beslutsunderlagen för vecka 17. Tid för reflektion och eventuell aktion tillkommer.

Vem av alla förtroendevalda fritidspolitiker och även övriga politiker har den tiden att lägga bara på att läsa?

Genom att skriva handlingarna mer effektivt utan upprepningar och onödiga ord samt att ha en lite längre sammanfattning på några få sidor med sidhänvisning för fördjupning skulle vi förtroendevalda enklare navigera i och tillgodogöra oss innehållet i handlingarna. Därigenom ökar möjligheten att fatta välgrundade beslut och den negativa stressen minskar avsevärt.

Med hänvisning till ovanstående föreslås kommunfullmäktige besluta:

Kommunstyrelsen får i uppdrag att inrätta nya riktlinjer för att minska omfånget på och förtydliga beslutsunderlag i kommunfullmäktige, nämnder och bolag.

Anna Karin Hammarstrand (D)

§ 40

Svar på remiss av motion från Anna Karin Hammarstrand (D) om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag

diarienummer N134-0047/20

Beslut

1. Stadsdelsnämnden Centrum avstyrker motion från Anna Karin Hammarstrand (D) om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag.
2. Rasmus Ragnarsson (SD) får lämna ett särskilt yttrande till protokollet.

Sammanfattning

I en motion till kommunfullmäktige föreslår motionären Anna-Karin Hammarstrand (D) att kommunstyrelsen ska få i uppdrag att inrätta nya riktlinjer för att minska omfånget på och förtydliga beslutsunderlag i kommunfullmäktige, nämnder och bolag.

Handling/ar

Stadsdelsförvaltningen Centrums tjänsteutlåtande, 2020-01-24
Motion från Anna Karin Hammarstrand (D) om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag
Mall för tjänsteutlåtande i Göteborg Stad
Riktlinjer för att skriva tjänsteutlåtanden inom Göteborgs Stads stadsdelsförvaltningar

Yrkanden

Torkel Bergström (D) yrkar att nämnden tillstyrker motionen från Anna Karin Hammarstrand (D) om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag.

Rasmus Persson (SD) yrkar att få lämna särskilt yttrande till protokollet.

Proposition

Ordförande Kent Vahlén (L) finner att det finns två förslag till beslut, det vill säga Torkel Bergströms (D) yrkande om att nämnden tillstyrker motionen och förvaltningens förslag om att nämnden avstyrker motionen. Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar att avstyrka motionen.

Omröstning begärs och verkställs.

Omröstning

Ja-röst innebär bifall till tjänsteutlåtandet om att avstyrka motionen.

Nej-röst innebär bifall till Torkel Bergströms (D) yrkande om att tillstyrka motionen.

Ja-röster lämnas av: Mattias Tykesson (M), Aslan Akbas (S), Alice Vernersson (V), Axar Hedemalm (MP), Lisen Kindbom (S), Britt Olsson (M), Matilda Skön (FI) och Kent Vahlén (L):

Nej-röster lämnas av: Torkel Bergström (D) och Klas Eriksson (D).

Rasmus Ragnarsson (SD) avstår från att delta i omröstningen.

Ordföranden finner att stadsdelsnämnden med 8 ja-röster, 2 nej-röster samt 1 ledamot som avstår från att rösta beslutar bifall till tjänsteutlåtandet om att avstyrka motionen.

Justering

Tisdag den 25 februari 2020 Skånegatan 9A

Rätt utdraget intygar i tjänsten
Jenni Hermansson, sekreterare

Kent Vahlén (L), ordförande

Matilda Skön (FI), justerare

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2020-01-24

Diarienummer N134-0047/20

Handläggare

Jenni Hermansson/Centrum/GBGStad

Telefon:

E-post: jenni.hermansson@centrum.goteborg.se

Svar på remiss av motion från Anna Karin Hammarstrand (D) om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden Centrum avstyrker motionen från Anna Karin Hammarstrand (D) om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag.

Sammanfattning

I en motion till kommunfullmäktige föreslår motionären Anna-Karin Hammarstrand (D) att kommunstyrelsen ska få i uppdrag att inrätta nya riktlinjer för att minska omfånget på och förtydliga beslutsunderlag i kommunfullmäktige, nämnder och bolag.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension, även om det ur ett större perspektiv går att föra ett resonemang kring såväl kostnaden att ta fram beslutsunderlag liksom ett mer hypotetiskt resonemang kring eventuella (mer)kostnader till följd av om inte denna dimensionen finns utredd redan innan beslut fattas.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension, även om det i längden går att föra ett mer hypotetiskt resonemang kring påverkan ur en ekologisk dimension till följd av om inte detta belyses redan innan beslut fattas.

Bedömning ur social dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension, även om det i längden går att föra ett mer hypotetiskt resonemang kring påverkan ur en social dimension till följd av om inte detta belyses redan innan beslut fattas.

Samverkan

Information i ärendet lämnades i förvaltningens samverkansgrupp den 19 februari 2020.

Bilagor

1. Mall för tjänsteutlåtande i Göteborg Stad

2. Riktlinjer för att skriva tjänsteutlåtanden inom Göteborgs Stads stadsdelsförvaltningar

Ärendet

Stadsdelsnämnden har fått en motion från Anna Karin Hammarstrand (D) om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag på remiss. Nämnden ska yttra sig över motionen senast den 28 februari 2020.

Beskrivning av ärendet

I en motion till kommunfullmäktige föreslår motionären Anna-Karin Hammarstrand (D) att kommunstyrelsen ska få i uppdrag att inrätta nya riktlinjer för att minska omfånget på och förtydliga beslutsunderlag i kommunfullmäktige, nämnder och bolag.

Motionären beskriver vidare att alla förtroendevalda, såväl heltids- som fritidspolitiker, i dagsläget har från flera hundra upp till många tusen sidor handlingar som ska genomlysas inför sammanträden och som ofta utgör beslutsunderlag gällande beslut om stora ekonomiska summor. Motionären menar vidare att dessa handlingar idag är skrivna på ett mycket omfattningsrikt sätt med många upprepningar och en sammanfattning som är alldeles för kort för att få en riktigt tydlig bild av ärendet och dess komplexitet. Motionären menar vidare att genom att skriva handlingarna mer effektivt utan upprepningar och onödiga ord samt med en liten längre sammanfattning på några få sidor med sidhänvisning för fördjupning, så skulle det vara enklare att navigera och tillgodogöras innehållet i handlingarna och därigenom också öka möjligheten till att fatta välgrundade beslut samtidigt som en negativ stress kring detta minskar.

Redan idag har Göteborg Stad gemensamma riktlinjer och mallar framtagna för att ta fram beslutsunderlag i den politiska beslutsprocessen. Genom att de handlingar som utgör underlag för behandling av ärenden görs enhetliga förenklar det för såväl politiker, medarbetare, medborgare och andra intressenter att snabbt få en överblick över ärendet. Kommunstyrelsen i Göteborg Stad beslutade senast den 11 september 2019 om en ny staden övergripande mall för tjänsteutlåtanden. Denna mall tar upp olika utgångspunkter baserat på kommunfullmäktiges budget.

I denna aktuella version av tjänsteutlåtandemall så finns tre dimensioner som alltid ska kommenteras: ekonomisk, ekologisk och social. Detta kan jämföras med att den tidigare versionen innehöll fem perspektiv att belysa och detta kan i sig potentiellt ses som en nedkortning av underlag¹. I mallen för tjänsteutlåtande finns även hjälptexter till stöd för handläggaren, denna betonar också vikten av att skriva en kort och koncis sammanfattning av ärendet: ”*Sammanfattningen ska vara kort och koncis samt svara på vad ärendet handlar om i stort, vem som initierat ärendet, nämndens ansvar för ärendet, grundläggande förutsättningar för prövning av ärendet. Skriv en sammanfattning på max 20 rader som besvarar frågorna ”Varför?”, ”Vad?” och ”Hur?”.*”

För stadsdelarna finns även en gemensam riktlinje som kompletterande stöd: ”Riktlinjer för att skriva tjänsteutlåtanden inom Göteborgs Stads stadsdelsförvaltningar”. För tjänstepersoner i stadsdelsförvaltningen Centrum finns även workshops- och utbildningstillfällen för att skriva tjänsteutlåtande och annat material för att trycka på vikten vid framtagandet av dessa att det är viktigt med tydliga texter. Inte bara för att förtroendevalda ska förstå utan även för att medarbetare och medborgare ska förstå.

---

¹ Motionen lämnades in till kommunfullmäktige innan den nya mallen började att gälla.

Förvaltningens bedömning

Det är alltid viktigt att tänka på att skriva enkelt, tydligt och koncist, men detta är något som redan finns beskrivet i befintliga riktlinjer och mallar och det är svårt att se att någon ny/ytterligare riktlinje skulle leda till någon förändring. Förvaltningen ser heller inte ett behov av en sådan riktlinje utifrån omfånget av de handlingar/beslutsunderlag som förvaltningen framställer till nämnden, men har samtidigt förståelse för och insikt i att det kan se annorlunda ut för andra nämnder, styrelser och bolag.

Babbs Edberg

Stadsdelsdirektör

Lotta Milleskog

Chef HR, kansli och kommunikation

Tjänsteutlåtande

Utfärdat <!datum>

Diarienummer <!dnr>

Handläggare

<!handläggare>

Telefon:

E-post: fornamn.efternamn@forvaltning.goteborg.se

<!rubrik> (Kort och tydlig som beskriver ärendet)**Förslag till beslut**

I x-nämnden/styrelsen för x-bolag

Förslag till beslut ska skrivas som fullständiga meningar. Om beslutet består av flera delbeslut ska dessa numreras.

Sammanfattning

Sammanfattningen ska vara kort och koncis samt svara på vad ärendet handlar om i stort, vem som initierat ärendet, nämndens ansvar för ärendet, grundläggande förutsättningar för prövning av ärendet. Skriv en sammanfattning på max 20 rader som besvarar frågorna ”Varför?”, ”Vad?” och ”Hur?”. Sakinnehållet i sammanfattningen måste stämma överens med den övriga texten. Det innebär att alla faktabedömningar och synpunkter som tas upp i sammanfattningen måste finnas uttryckta i någon annan del av dokumentet.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Här redovisas vilka ekonomiska konsekvenser som väntas av ärendet, såväl internt som externt och på både kort och lång sikt.

Det mest angelägna att kunna utläsa ur denna dimension är en analys om ärendet väntas inverka positivt eller negativt på invånarnas och stadens ekonomiska situation.

Exempelvis kan följande aspekter belysas i denna dimension.

- Förväntad inverkan på stadens driftskostnader, investeringar, effektiviseringar eller personella resurser.
- Ekonomisk karaktär på närområdet och omvärlden.
- Förväntad inverkan på den enskilde invånaren.
- Förutsättningar för lokala näringsidkare.

Med omvärld avses både det närmre området, i form av Göteborgsregionen, och mer övergripande utveckling, exempelvis på EU-nivå.

Har denna dimension koppling till övriga två dimensioner?

I de fall då ärendet inte anses ha någon inverkan på en eller flera rubriker kan detta noteras genom en skrivelse om att *Förvaltningen/bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension*

Bedömning ur ekologisk dimension

Den ekologiska dimensionen omfattar ett bredare grepp än att enbart titta på miljöaspekter, och ger bredare möjlighet till att resonera kring dimensionernas inbördes växelverkan.

Det mest angelägna att kunna utläsa ur denna dimension är en analys om ärendet väntas inverka positivt eller negativt på invånarnas och stadens ekologiska förhållande. Samt i vilken omfattning ärendet förväntas påverka i ena eller andra riktningen. Detta för att underlätta bedömningen gentemot de aktuella mål som kommunfullmäktige satt.

Exempelvis kan följande aspekter belysas i denna dimension.

- Ärendets förväntade påverkan på generationsmålet.
- Ärendets förväntade inverkan på lokala, nationella och internationella miljömål.
- Hur ärendet knyter an till aktuell styrning inom miljöområdet i staden
- Hur ärendet knyter an till det klimatstrategiska arbetet i staden.

Har denna dimension koppling till övriga två dimensioner?

I de fall då ärendet inte anses ha någon inverkan på en eller flera rubriker kan detta noteras genom en skrivelse om att *Förvaltningen/bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension*

Bedömning ur social dimension

Om ärendet har positiv eller negativ inverkan för barn, mångfald och jämställdhet kan detta lyftas fram, men det kan också vara fråga om att ta andra perspektiv inom den sociala dimensionen i beaktande. Det kan exempelvis innebära ärendets inverkan på äldre eller andra demografiska perspektiv.

Det mest angelägna att kunna utläsa ur denna dimension är en analys om ärendet väntas inverka positivt eller negativt på invånarnas sociala relation mellan varandra och stadens verksamheter. I detta ingår beaktande av civilsamhället, idéburna aktörers och föreningslivets roll. Därtill bör det framgå i vilken utsträckning olika grupper i staden berörs. Detta för att underlätta bedömningen gentemot de aktuella mål som kommunfullmäktige satt.

Exempelvis kan följande aspekter belysas i denna dimension.

- Åldersgrupper som väntas påverkas särskilt (barn, unga, vuxna, äldre).
OBS! Barnkonventionen.
- Jämställdhet
- Hälsa
- Mångfald
- Mänskliga rättigheter
- Funktionsnedsättning
- Integration

Har denna dimension koppling till övriga två dimensioner?

I de fall då ärendet inte anses ha någon inverkan på en eller flera rubriker kan detta noteras genom en skrivelse om att *Förvaltningen/bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension*.

Samverkan

I förekommande fall ange att partssamverkan / information har skett med de fackliga organisationerna. Ange samverkansgrupp och datum för samverkan.

Bilagor

1. Bilagans rubrik
2. Bilagans rubrik

Ärendet

Här anges kort och koncist, max 5 rader, vad det är nämnden/styrelsen ska ta ställning till.

Om det är fråga om remissvar bör remisstiden anges.

Beskrivning av ärendet

Beskrivningen ska innehålla historik om och bakgrund till ärendet, om någon gett förvaltningen ett uppdrag, skälet till att förvaltningen/bolaget tar upp ärendet, om frågan varit aktuell i tidigare skeden.

Här finns möjlighet att skriva in de underrubriker som behövs i det särskilda ärendet.

Förvaltningens/bolagets bedömning

Babbs Edberg

Förnamn Efternamn

Stadsdelsdirektör

Sektorchef (eller motsvarande)

Riktlinjer för att skriva tjänsteutlåtanden inom Göteborgs Stads stadsdelsförvaltningar

Innehållsförteckning

Bakgrund om tjänsteutlåtande	2
Presidiet förbereder	2
Vad är ett tjänsteutlåtande?.....	2
Vad har vi skyldighet att ta upp i nämnden?	2
Hur initieras ett ärende?	3
Råd för tidsplanering och ansvar	3
Faktainsamling	3
Samverkan	3
Tidsaspekten	3
Remissvar	4
Bilagor	4
Språk	4
Rubriksättning	4
Förkortningar	5
Datum	5
Lagar och paragrafer	5
Anmälan av ett ärende till sammanträde.....	5
Expediering (skickas till dem som är berörda av beslutet)	5
När nämnden inte tar något beslut i ärendet.....	5
Bordläggning	5
Återremiss	5

Bakgrund om tjänsteutlåtande

Stadsdelsnämnden har det övergripande ansvaret för den verksamhet som bedrivs inom stadsdelsförvaltningen. Nämnden är också remissinstans, exempelvis i frågor som rör samhällsplanering. Konsekvenserna av de beslut politikerna fattar är ofta av stor betydelse för verksamheten och därmed invånarna i stadsdelen. För att politikerna ska ha möjlighet att fatta väl genomtänkta beslut måste de ha ett så korrekt beslutsunderlag som möjligt. Det är viktigt att de underlag som tjänstemännen lämnar till politikerna i form av tjänsteutlåtanden (TU) och rapporter är så fullständiga och korrekta som möjligt så att politikerna kan fatta besluten på rätt grunder. Det är därför viktigt att skriva tjänsteutlåtanden på ett konsekvent och lättillgängligt sätt, så att läsningen för politikerna och medborgare underlättas.

Presidiet förbereder

Som förberedelse inför nämndens sammanträde träffas presidiet, dvs. nämndens ordförande samt förste och andre vice ordförande, stadsdelsdirektören och nämndsekreteraren för att fastställa dagordningen och gå igenom de ärenden som ska tas upp på nämndens sammanträde.

Runt en till två veckor före nämndsammanträdet får nämndledamöterna föredragningslistan och handlingarna, lokala variationer förekommer här så stäm av med förvaltningens nämndsekreterare om du är osäker. Handlingarna publiceras också på Göteborgs Stads hemsida.

Vad är ett tjänsteutlåtande?

Ett tjänsteutlåtande utgör ett underlag för politiska beslut och är en skriftlig bedömning gjord av en tjänsteman från förvaltningen, utifrån det regelverk och den sakkunskap som tjänstemannen har genom sin befattning. Tjänsteutlåtandet ska innehålla förvaltningens – stadsdelsdirektörens – förslag till beslut i ärendet. Detta förslag bygger på tjänstemannens faktakunskaper och bedömningar. Ett tjänsteutlåtande kan gälla mycket varierande frågor t.ex. budget, tillsynsärenden, verksamhetsförändringar, detaljplaner, yttranden och remisser.

Vad har vi skyldighet att ta upp i nämnden?

Det är bara vissa ärenden som beslutas av nämnden, de allra flesta beslut tas av tjänstemän enligt delegation från nämnden till stadsdelsdirektören. Stadsdelsdirektören har i de flesta ärenden delegerat beslutanderätten vidare. Beslutsnivån för olika typer av ärenden framgår av delegationsordning (se lokal delegationsordning).

På remisser finns ofta uppgift om vilken beslutsnivå som gäller för det aktuella ärendet.

Vissa ärenden får enligt kommunallagen inte delegeras, dessa är:

- Ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning och kvalitet.
- Framställning eller yttrande till fullmäktige, kommunstyrelsen samt yttranden med anledning av överklagande av nämndens beslut.
- Ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell betydelse eller annars av större vikt.¹
- Vissa ärenden som anges i särskilda föreskrifter.

---

¹ OBS ! Tjänsteutlåtanden avseende enskilda behandlas i utskottet och för dessa gäller en särskild hantering som inte tas upp i detta sammanhang.

Dessa ärenden ska alltså beslutas av nämnden liksom remisser ställda till nämnden. Däremot ska remisser ställda till förvaltningen besvaras av förvaltningen och beslutas av stadsdelsdirektören.

En bra tumregel är: *Nämnd kommunicerar med nämnd. Förvaltning kommunicerar med förvaltning.*

Vad som gäller för utövande av delegation, anmälan av delegationsbeslut m.m. finns beskrivet under rubriken "Riktlinjer för utövande av delegerad beslutanderätt"

Hur initieras ett ärende?

Ett ärende kan starta på olika sätt. Initiativ kan till exempel komma från andra myndigheter, stadsdelsnämnden, via Göteborgsförslaget eller från förvaltningsledningen. Det kan röra sig om förvaltningens verksamheter eller yttranden över remisser från kommunstyrelsen och andra nämnder. Tjänstemän inom förvaltningen kan också ta initiativ till att ta upp ett ärende i nämnden.

Råd för tidsplanering och ansvar

En god planering är en förutsättning för ett väl genomarbetat tjänsteutlåtande. Först bör man göra upp en tidsplan sedan *samla in* material och synpunkter från berörda och därefter *ställa samman* faktamaterialet. Utifrån detta gör man *överbäganden* i tjänsteutlåtandet för att slutligen skriva *förslag till beslut*.

Det är handläggaren som ansvarar för att tjänsteutlåtandet behandlas i rätt tid av nämnden. Det är nödvändigt att inlämningstiderna respekteras. Kontrollera med förvaltningens nämndsekreterare om vilka inlämningstider som gäller i din förvaltning.

Faktainsamling – Var hämtas uppgifterna som ska vara med i tjänsteutlåtandet? Hämtas underlaget från andra dokument som är lätta att få tag på eller behöver någon/några intervjuas och i så fall vilka? Hur omfattande behöver underlaget vara?

Samverkan – Behövs samverkan med de fackliga organisationerna? Detta sker normalt i någon av de samverkansgrupper som finns; förvaltningens samverkansgrupp (FSG) om ärendet avser flera verksamheter eller i någon av de lokala samverkansgrupperna (LSG) om ärendet gäller en verksamhet. (se Samverkansavtalet för mer information)

Tidsaspekten – Förutom den tid det tar att samla in fakta, samverka och hålla sig inom de tidsramar som finns utifrån t ex remisstid, är det viktigt att komma ihåg att nämnden sammanträder cirka en gång i månaden och att ärendet och tjänsteutlåtandet ska anmälas till sammanträdesrummet via "handläggardatabasen" för att hinna beredas i tid. Exakta datum som gäller för inlämning, presidium och nämndsammanträden finns angivna. Om du som handläggare bedömer att du behöver förlängd remisstid, tala då med handläggaren på den myndighet från vilken remissen kommer. Det är handläggaren som har ansvar för att tjänsteutlåtandet behandlas i rätt tid av nämnden.

Skrivandet

Vissa riktlinjer och mallar är fastställda för Göteborgs Stad när det gäller hur ett tjänsteutlåtande ska se ut. Ett tjänsteutlåtande ska vara enkelt att förstå, vara korrekt och samtidigt så kort (men ändå tillräckligt informativt) som möjligt. Det är också viktigt att ange var informationen som står i tjänsteutlåtandet kommer ifrån. För att underlätta hanteringen och läsandet är det viktigt att ha en gemensam ordning och disposition. Tjänsteutlåtanden skrivs i ”handläggardatabasen” där det finns en mall för utformandet som säkerställer att dokumentet uppfyller stadens riktlinjer samt kravet på tillgänglighetsanpassning.

Remissvar

Vid ärenden som remitteras inom Göteborgs Stads gäller följande:

När en nämnd yttrar sig över en rapport eller utredning ska nämnden alltid disponera sitt svar efter rapportens/utredningens disposition.

Nämnden ska alltid lämna en kort sammanfattning (max 10 rader) över sitt yttrande. Syftet är att en sådan sammanfattning i princip direkt ska kunna lyftas in i det sammanfattande beslutsunderlaget.

Nämnden ska alltid göra en sammanfattande redovisning av huruvida nämnden tillstyrker, avstyrker eller avstår från att ta ställning till förslagen i ärendet.

Nämnden ska tydligt ange i vilken mån reservationer eller särskilda yttranden förelegat vid nämndbehandlingen av ärendet. Då skiljaktiga meningar antecknats till protokollet ska protokollsutdrag bifogas.

Bilagor

Ibland finns det bilagor att bifoga tjänsteutlåtandet, t ex vid svar på en remiss. Om remisshandlingarna är väldigt omfattande kan det vara mer lämpligt att sammanfatta innehållet och hänvisa till remissunderlaget genom att i tjänsteutlåtandet tala om var materialet finns tillgängligt. Vid osäkerhet, rådgör med nämndsekreterare.

Språk

Myndigheten ska använda ett språk som är begripligt, kortfattat och informativt. Tänk utifrån ett läsarperspektiv när du skriver. Det är viktigt att tjänsteutlåtandet kan förstås även av personer som inte kan vår verksamhet.

När du skriver kan det vara bra att tänka på att:

- använda enkla svenska ord
- undvika ålderdomliga uttryck
- undvika modeord
- vara konsekvent i ordvalet
- välja neutrala ord
- välja korta ord framför långa
- vissa ord har flera olika betydelser

På regeringens hemsida: <http://www.regeringen.se> finns en mängd språkregler och tips. T.ex. ”Myndigheternas skrivregler” och ” Svarta listan - ord och fraser som kan ersättas i författningsspråk”.

Rubriksättning

Tänk på att välja rubriker som tydligt talar om vad ärendet handlar om. Använd ett begripligt, kortfattat och informativt språk. Detta skapar goda förutsättningar för att ditt ärende ska vara sökbart i diarium och på hemsidan.

Förkortningar

Om du vill använda förkortningar så skriv ut hela ordet första gången du använder det och förkortningen inom parentes. T ex: Äldreomsorg (ÄO)

Datum

Skriv 2019-02-21 i sidhuvud eller motsvarande, men den 21 februari 2019 i löpande text.

Lagar och paragrafer

Namnet på lagar skrivs med liten bokstav. Lagtextangivelse skrivs: siffra, kapitel, siffra, §, lag. T ex: enligt 11 kap. 1 § socialtjänstlagen.

Perspektiv att ta hänsyn till vid handläggningen

Inom Göteborgs Stad finns ett antal perspektiv att ta hänsyn till i handläggningen av ett ärende. Det är därför viktigt att använda och följa den mall för tjänsteutlåtande som finns. Mallen innehåller både information och stödtext för perspektiven.

Anmälan av ett ärende till sammanträde

När handläggaren anser att förslaget till tjänsteutlåtande är klart ska detta stämmas av med sektors/områdeschef.

Handläggaren ansvarar därefter för att ärendet (och handlingarna) anmäls till sammanträdesrummet. Kontrollera med förvaltningens nämndsekreterare om vilka inlämningstider som gäller i din förvaltning.

Eventuella synpunkter och förslag till förändringar/tillägg i tjänsteutlåtandet kommuniceras efter hand.

Stadsdelsdirektören ansvarar för tjänsteutlåtandet inför nämnden. Tjänsteutlåtanden och övriga handlingar publiceras på Göteborgs Stads hemsida och skickas, förutom till nämndens ledamöter, eventuellt också till vissa andra förvaltningar, massmedia, organisationer m.fl.

Expediering (skickas till dem som är berörda av beslutet)

Efter sammanträdet, när protokollet är justerat, diarieförs handlingen och expedieras i förekommande fall till berörda myndigheter, t ex kommunstyrelsen, byggnadsnämnden, skolinspektionen eller socialstyrelsen.

När nämnden inte tar något beslut i ärendet

Om nämnden inte beslutar i enlighet med förvaltningens förslag kan nämnden fatta ett annat beslut i ärendet – antingen som ett tillägg eller ett helt nytt beslut. Nämnden kan även besluta att *bordlägga* eller *återremittera* ärendet.

Bordläggning - ärendet kommer upp igen i oförändrat skick vid nästa sammanträde om inget annat anges. Bordläggning innebär att politikerna vill ha mer tid på sig innan de fattar beslut.

Återremiss - nämnden önskar en komplettering i ärendet och anger då en motivering om varför och vilket tillägg som önskas. Handläggaren kompletterar eller arbetar om tjänsteutlåtandet och anger i det nya tjänsteutlåtandet att ärendet tidigare har behandlats och återremitterats.

Tjänsteutlåtande 2020-01-24
Diarienummer N-134 -0047/20

Stadsdelsnämnden Centrum sammanträde 2020-02-25

Yrkande från (D)

gällande Stadsdelsnämndens yttrande över motion av Anna Karin Hammarstrand (D) om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag.

Demokraterna yrkar på att:

1. Stadsdelsnämnden tillstyrker motion om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborg Stads beslutsunderlag.

Sammanfattning av ärendet

Stadsdelsnämnden har att yttra sig över motion från Anna-Karin Hammarstrand (D) om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborg Stads beslutsunderlag. Stadens befintliga riktlinjer och mallar för stadens beslutsunderlag kan behöva ses över för att säkerställa att de förtroendevalda får fullgoda, kvalitetssäkrade och informativa underlag som inte är onödigt omfångsrika.

Det är viktigt att dialogen och kommunikationen mellan nämnd och förvaltningen är rak och tydlig. De mallar och riktlinjer som idag finns kan behöva ses över. De skall underlätta för de enskilda skribenterna att skriva lättförståeliga, informativa och rättssäkra handlingar som underlag för de förtroendevaldas beslut, utan att för den skull ge avkall på kvalitén. Utifrån ovanstående resonemang och motivering bör stadsdelsnämnden tillstyrka motionen.

Exempel

Text nedan är ett urklippt från *"TU Svar på remiss av motion från Anna Karin Hammarstrand"*. Detta är ett typexempel på återuppreparande text som dubblar mängden text att läsa samt är skrivet på ett sätt som försvårar för läsaren att förstå innebörden.

"Bedömning ur ekonomisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension, även om det ur ett större perspektiv går att föra ett resonemang kring såväl kostnaden att ta fram

beslutsunderlag liksom ett mer hypotetiskt resonemang kring eventuella (mer)kostnader till följd av om inte denna dimensionen finns utredd redan innan beslut fattas.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension, även om det i längden går att föra ett mer hypotetiskt resonemang kring påverkan ur en ekologisk dimension till följd av om inte detta belyses redan innan beslut fattas.

Bedömning ur social dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension, även om det i längden går att föra ett mer hypotetiskt resonemang kring påverkan ur en social dimension till följd av om inte detta belyses redan innan beslut fattas. ”

Yttrande

2020-02-23

Yttrande rörande motion av Anna Karin Hammarstrand

Motionären tar upp angelägna frågor som rör själva grunden för vår demokrati. Har exempelvis våra förtroendevalda tillräckligt med tid att på allvar sätta sig in i och bedöma konsekvenserna av besluten som ligger på bordet? Det är en fråga som är svår att bedöma i dagsläget.

Precis som motionären framhåller så har man som förtroendevald ofta väldigt kort tid på sig att läsa, reflektera och inkomma med yttranden/yrkanden rörande de ärenden som ligger på bordet. Dessutom är tiden i många fall kortare än vad motionären beskriver. Exempelvis släpps ofta handlingarna en vecka före ett nämndsammanträde men enligt den lokala arbetsordningen kanske yrkanden ska vara inne på halva den tiden och det innebär betydligt kortare tid att faktiskt läsa sig in på ärendena.

Det är dock en svår balansgång. Visst kan utlåtanden och utredningar göras kortare men då är risken att viktig information sållas bort eller blir allt för övergripande. Då finns det en risk att de förtroendevalda missar informationen på grund av att den är för vag. Samtidigt, om förvaltningen beskriver varenda detalj så kanske den förtroendevalda missar informationen på grund av att den drunknar i all annan information. Man ser med andra ord inte skogen på grund av att alla träd. Därtill tillkommer förstås problematiken med att förvaltningen och politiker av olika färger har olika uppfattningar om vilken information som är viktig att framhäva. Kort sagt så har förvaltningen inte en lätt uppgift framför sig och vi är inte säkra på att motionen i fråga kommer att kunna påverka dessa grundläggande avvägningar.

SD i SDN Centrum

Yttrande över motion av Anna Karin Hammarstrand (D) om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag

§ 29, N137-0493/19

Beslut

1. Stadsdelsnämnden tillstyrker motion om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborg Stads beslutsunderlag, i enlighet med yrkande från D.
2. Förvaltningens tjänsteutlåtande, med yrkandet bilagt, översänds som stadsdelsnämndens yttrande till kommunstyrelsen.

Sammanfattning av ärendet

Stadsdelsnämnden har att yttra sig över motion från Anna-Karin Hammarstrand (D) om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborg Stads beslutsunderlag. Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden avstyrker motionen.

Handling

Stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 17 januari 2020.

Yrkande från D

Yrkanden

Lillemor Williamsson (D), samt Birgitta Jakosjin (L) å Alliansens vägnar, yrkar bifall till yrkandet från D.

Martin Jordö (FI) yrkar bifall till förvaltningens tjänsteutlåtande.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på yrkandena och finner att förslaget från Williamsson (D) m fl bifallits.

Omröstning begärs.

Omröstning

Godkänd propositionsordning: "Ja-röst för bifall till Williamssons (D) yrkande. Nej-röst för bifall till Jordös (FI) yrkande"

För Ja-propositionen röstar Henrik Sjöstrand (M), Kjell Larsson (D), Birgitta Jakosjin (L), Lillemor Williamsson (D), Martina Lundqvist (SD) och ordförande Kalle Bäck (KD).

För Nej-propositionen röstar Jennie Wadén (V), Inger Blixt (S), Ingvar Andersson (MP), Eshag Kia (S) och Martin Jordö (FI).

Med sex röster för Williamssons (D) m fl yrkande och fem röster för Jordös (FI) yrkande beslutar stadsdelsnämnden att bifalla yrkandet från Williamsson (D) m fl.

Protokollsutdrag skickas till

Kommunstyrelsen

Dag för justering

2020-02-20

Vid protokollet

Sekreterare

Niklas Hall

Ordförande

Kalle Bäck (KD)

Justerande

Jennie Wadén (V)

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2020-01-17

Diarienummer N137-0493/19

Handläggare

Niklas Hall

Telefon: 031- 366 10 24

E-post: niklas.hall@vastra.goteborg.se

Yttrande över motion av Anna Karin Hammarstrand (D) om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag

Förslag till beslut

I SDN Västra Göteborg:

1. Stadsdelsnämnden avstyrker motion om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborg Stads beslutsunderlag.
2. Förvaltningens tjänsteutlåtande översänds som stadsdelsnämndens yttrande till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Stadsdelsnämnden har att yttra sig över motion från Anna-Karin Hammarstrand (D) om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborg Stads beslutsunderlag. Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden avstyrker motionen. Förvaltningen anser att det idag finns fullgoda riktlinjer och mallar för stadens beslutsunderlag och att det även finns en systematik i respektive nämnds kvalitetsarbete utifrån Göteborg Stads riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension

Bedömning ur social dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Samverkan

Information på FSG den 4 februari 2020.

Bilagor

1. Handling 2019 nr 205 – *Motion av Anna Karin Hammarstrand (D) om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag*

Ärendet

En motion med förslag på att inrätta nya riktlinjer för att minska omfånget på och förtydliga beslutsunderlagen i fullmäktige, nämnder och bolag har inkommit till fullmäktige från Anna Karin Hammarstrand (D).

Kommunstyrelsen har skickat motionen för yttrande till byggnadsnämnden, grundskolenämnden, social resursnämnd, trafiknämnden, nämnden för Intraservice, SDN Centrum, SDN Västra Göteborg, SDN Angered och Göteborgs Stadshus AB.

Yttrandet ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 28 februari 2020.

Beskrivning av ärendet

Motionen beskriver att förtroendevalda inom Göteborgs Stad har en väldigt stor mängd information att sätta sig in inför de beslut de är ansvariga för att fatta. Motionären föreslår att kommunstyrelsen ges i uppdrag att inrätta nya riktlinjer för att minska omfånget på och förtydliga beslutsunderlagen i fullmäktige, nämnder och bolag. Exempel på förbättringsområden som lyfts i motionen är bland annat att författa beslutsunderlagen mer effektivt utan onödiga ord, bättre och längre sammanfattningar som skulle ge de förtroendevalda bättre förutsättningar att enklare navigera och tillgodogöra sig innehållet i handlingarna.

Stadsdelsnämnden har fått möjlighet att yttra sig över motionen inför fortsatt beredning i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Förvaltningens bedömning

Som motionären beskriver i sin motion så är de beslutsunderlag som förtroendevalda en viktig och avgörande del för de förtroendevalda i kommunala nämnder och bolag. De förtroendevalda är ansvariga för de beslut de fattar och som förtroendevald förutsätts du att ha förtroende för att förvaltningarna/bolaget på ett opartiskt och professionellt sätt bereder ärenden inför beslut. Inom förvaltningarna i Göteborgs Stad omnämns beslutsunderlagen oftast som tjänsteutlåtande. Det bör även nämnas att tjänsteutlåtanden även utgör bakgrund och insyn för allmänheten idag och imorgon (historiskt perspektiv). Dessa faktorer står inte i kontrast till motionen men är viktiga att belysa.

Ett tjänsteutlåtande utgör ett underlag för politiska beslut och är en skriftlig bedömning gjord av en tjänsteman från förvaltningen, utifrån det regelverk och den sakkunskap som tjänstemannen har. Tjänsteutlåtandet ska innehålla förvaltningens förslag till beslut i ärendet utifrån tjänstemannens faktakunskaper och bedömningar. Ett tjänsteutlåtande kan gälla mycket varierande frågor t.ex. budget, tillsynsärenden, verksamhetsförändringar, detaljplaner, yttranden och remisser. Inom stadsdelarnas verksamhet bedrivs också socialtjänsten där det inom de nuvarande individutskotten tas väldigt många beslut med liknande beslutsunderlag att utgå ifrån.

Inom stadsdelsförvaltningarna finns idag en riktlinje som stöd för handläggare som författar tjänsteutlåtanden¹. Utgångspunkten för denna riktlinje är att politikerna ska ha möjlighet att fatta väl genomtänkta beslut och ha ett så korrekt beslutsunderlag som möjligt. Det är därför viktigt är att skriva tjänsteutlåtanden på ett konsekvent och lättillgängligt sätt, så att läsningen för politikerna och allmänhet underlättas. I riktlinjen

---

¹ Riktlinjer för att skriva tjänsteutlåtanden inom Göteborgs Stads stadsdelsförvaltningar

anges bland annat att ”Ett tjänsteutlåtande ska vara enkelt att förstå, vara korrekt och samtidigt så kort (men ändå tillräckligt informativt) som möjligt” samt att ”Myndigheten ska använda ett språk som är begripligt, kortfattat och informativt. Tänk utifrån ett läsarperspektiv när du skriver. Det är viktigt att tjänsteutlåtandet kan förstås även av personer som inte kan vår verksamhet.”

Inom förvaltningarna i Göteborgs Stad finns idag även en stadsgemensam mall för beslutsunderlag och tjänsteutlåtande. I denna mall ska i varje ärenden en sammanfattning finnas med som på ett bra sätt sammanfattar ärendet. Inom mallen har det tidigare funnit fem perspektiv där förvaltningen särskilt ska lyfta konsekvenser inom ekonomi, men även barn-, mångfalds-, jämställdhets-, miljö- och omvärldsperspektiv. Sedan beslut i kommunstyrelsen hösten 2019 har dessa perspektiv ersatts med tre olika dimensioner (ekonomisk, ekologisk och social) där förvaltningen ska beskriva det aktuella ärendets inverkan utifrån dessa dimensioner. I motionen är det oklart inom vilka av stadens verksamheter som beslutsunderlagen är för omfattande. Förvaltningen känner inte igen att ärenden som bereds inom stadsdelsnämndens ansvar har denna problematik. Stadsdelsnämnden har dock vid några tillfällen lyft liknande frågeställningar, ofta kopplat till ekonomiska redovisningar. Beroende på ärendenas art kan frågornas komplexitet givetvis variera, och eventuellt kan de tekniska nämnderna ha andra inspel i frågan.

Förvaltningen ser emellertid att nuvarande riktlinjer och den stadsgemensamma mallen för tjänsteutlåtande till mångt och mycket redan uppfyller motionärens intentioner, och föreslår därför stadsdelsnämnden att avstyrka motionen. Förvaltningen ser dock att motionären i delar har rätt, och att förvaltningarna ska beakta språkbruk och komplexitet i den mån det går. I många ärenden, inte minst inom socialtjänsten, är det utifrån rättssäkerheten väldigt viktigt för den enskilde människan/brukaren att utredningar som ligger till grund för beslut är korrekta och formellt riktiga. Detsamma kan naturligtvis även gälla i komplexa ärenden inom andra verksamheter där konsekvenserna kan få andra följder om beslutsunderlagen inte är tillräckligt utförliga.

Respektive nämnd och förvaltning har dock ett ansvar för att bedriva ett kvalitetsarbete gällande beslutsunderlagen utifrån respektive nämnds önskemål. Det är viktigt att dialogen och kommunikationen mellan nämnd och förvaltningen är rak och tydlig inom detta kvalitetsarbete, och att respektive nämnd ställer kvalitetskrav på sin förvaltning. Som en del i detta kvalitetsarbete finns redan idag en systematik för nämndernas utvärdering av system för styrning, uppföljning och kontroll². Förvaltningens bedömning är att nuvarande mall för tjänsteutlåtande är fullgod, och att en likalydande utformning av tjänsteutlåtanden inom stadens verksamheter måste finnas. Detta utifrån både likställigheten och igenkänningen för både politiker, allmänheten och framtida behov (utifrån bakgrund och förståelse för beslut och/eller framtida forskning). En ny riktlinje skulle inte per automatik innebära att beslutsunderlagen blir bättre. Fokus bör istället ligga på att höja medvetandet hos de enskilda skribenterna att skriva lättförståeliga (klarspråk), informativa och rättssäkra underlag som underlag för politikernas beslut utan att för den skull ge avkall på kvalitén. Förvaltningens bedömning är att

---

² Se Göteborg Stads riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll

ett fortsatt och utvecklat kvalitetsarbete inom ärendeberedningen inom nuvarande riktlinjer och mallar är vägen att nå motionärens intentioner.

För att underlätta för beslutsfattarna att sätta sig in i komplexa ärenden ser förvaltningen att det kan finnas andra sätt att nå fram. Ett alternativ kan vara att inför sammanträden med komplexa ärenden bjuda in till särskilda informationsmöten för beslutsfattarna, alternativt vid sammanträdet ha större utrymme för dragningar av vissa ärenden om nämnden så önskar.

Utifrån ovanstående resonemang och motivering föreslår förvaltningen att stadsdelsnämnden ska avstyrka motionen.

Beslutet ska skickas till:

Kommunstyrelsen (SLK dnr 1215/19).

Christina Alvelin
Stadsdelsdirektör

Frida Byrsten
Stabschef

Tjänsteutlåtande 2020-01-17
Diarienummer N-137 -0493/19

SDN Västra Göteborg sammanträde 2020-02-11

Yrkande

gällande Stadsdelsnämndens yttrande över motion av Anna Karin Hammarstrand (D) om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag.

Demokraterna yrkar på att:

1. Stadsdelsnämnden tillstyrker motion om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborg Stads beslutsunderlag.
2. Förvaltningens tjänsteutlåtande, med vårt yrkande bilagt, översänds som stadsdelsnämndens yttrande till kommunstyrelsen.

Sammanfattning av ärendet

Stadsdelsnämnden har att yttra sig över motion från Anna-Karin Hammarstrand (D) om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborg Stads beslutsunderlag. Stadens befintliga riktlinjer och mallar för stadens beslutsunderlag kan behöva ses över för att säkerställa att de förtroendevalda får fullgoda, kvalitetssäkra och informativa underlag som inte är onödigt omfångsrika.

I Stadsdelsnämnden har det vid några tillfällen lyfts liknande frågeställningar i ärendet som de som framförs av motionären. Det är viktigt att dialogen och kommunikationen mellan nämnd och förvaltningen är rak och tydlig. De mallar och riktlinjer som idag finns kan behöva ses över. De skall underlätta för de enskilda skribenterna att skriva lättförståeliga, informativa och rättssäkra handlingar som underlag för de förtroendevaldas beslut, utan att för den skull ge avkall på kvalitén. Utifrån ovanstående resonemang och motivering bör stadsdelsnämnden tillstyrka motionen.

Beslut (ex tillstyrker/avstyrker)

##Beslut#Avstyrker##Beslut##

Eventuellt kommentarer/yrkanden, yttranden (1-5 rader)

##Sammanfattning##Exempelvis Kommentar##Sammanfattning##

##Beslutstext##

§ 78 Dnr N131-0392/19

Yttrande över motion om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag

Anna Karin Hammarstrand (D) föreslår i en motion att kommunstyrelsen ska få i uppdrag att inrätta nya riktlinjer för att minska omfånget på och förtydliga beslutsunderlag i kommunfullmäktige, nämnder och bolag. Stadsdelsnämnden ska yttra sig över motionen.

Beslut

1. Stadsdelsnämnden Angered avstyrker motionen om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag.
2. Stadsdelsnämnden Angered översänder upprättat tjänsteutlåtandet som eget yttrande till kommunstyrelsen.
3. Stadsdelsnämnden Angered förklarar paragrafen omedelbar justerad.

Handlingar

Tjänsteutlåtande den 3 februari 2020

Yttrande från Sverigedemokraterna, bilaga 6 till protokollet

Yrkanden

Ing-Marie (D) yrkar på Demokraternas vägnar att stadsdelsnämnden ska tillstyrka motionen.

Joel Abrahamsson (MP) och Shadiye Heydari (S) yrkar bifall till tjänsteförslaget.

Andre vice ordförande Yvonne Palm (V) yrkar att stadsdelsnämnden ska avstyrka motionen och att översända tjänsteutlåtandet som eget yttrande till kommunstyrelsen.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på yrkandena och finner att stadsdelsnämnden avstyrker motionen.

Omröstning begärs.

Ordföranden meddelar att yrkandet om att avstyrka motionen är huvudförslag.

Stadsdelsnämnden godkänner följande propositionsordning:

1. Yrkandet om att bifalla tjänsteutlåtandet och yrkandet om att tillstyrka motionen ställs mot varandra.
2. Yrkandet om att avstyrka motionen ställs mot det förslag som stadsdelsnämnden utser som motförslag.

Ordföranden ställer yrkandet om att bifalla tjänsteutlåtandet och yrkandet om att tillstyrka motionen mot varandra och finner att stadsdelsnämnden utser bifall till tjänsteförslaget som motförslag.

Omröstning

Stadsdelsnämnden godkänner följande propositionsordning:

”Ja för att avstyrka motionen och nej för att bifalla tjänsteutlåtandet”

För ja röstar: Anita Karlmark (M), andre vice ordförande Yvonne Palm (V), Kojo Ansah-Pewudie (L), ordföranden Karolina Mildgrim (KD), Rebar Alnazar (V), Pernilla Börjesson (SD) (6).

För nej röstar: Shadiye Heydari (S), Gunnar Barrvik (D), Joel Abrahamsson (MP), Joakim Hagberg (S), Ing-Marie Fredér (D) (5).

Stadsdelsnämnden har således beslutat att avstyrka motionen och översända upprättat tjänsteutlåtande som eget yttrande till kommunstyrelsen.

Protokollsanteckning

Pernilla Börjesson (SD) lämnar ett yttrande (bilaga 6).

Reservation

Gunnar Barrvik (D) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Justering

Omedelbar justering

Protokollsutdrag skickas till

Kommunstyrelsen

Dag för justering

2020-02-25

Vid protokollet

Sekreterare

Johanna Andersson

Ordförande

Karolina Mildgrim (KD)

Justerare

Yvonne Palm (V)

Protokollsutdragets riktighet intygas:

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2020-02-10

Diarienummer N131-0392/19

Handläggare

Johanna Andersson

Telefon: 031-365 10 07

E-post: johanna.e.andersson@angered.goteborg.se

Yttrande över motion om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden Angered tar inte ställning till motionen om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag.
2. Stadsdelsnämnden Angered översänder upprättat tjänsteutlåtande som eget yttrande till kommunstyrelsen.
3. Stadsdelsnämnden Angered justerar paragrafen omedelbart.

Sammanfattning

Anna Karin Hammarstrand (D) föreslår i en motion att kommunstyrelsen ska få i uppdrag att inrätta nya riktlinjer för att minska omfånget på och förtydliga beslutsunderlag i kommunfullmäktige, nämnder och bolag. Stadsdelsnämnden ska yttra sig över motionen.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Det är viktigt ur ett demokratiskt perspektiv att beslutsunderlag för politiska beslut är tydliga, lättförståeliga och kortfattade, dels så att politikerna förstår vad de ska fatta beslut om, dels för att allmänheten ska förstå vad politikerna beslutar om, oavsett vana att läsa den här sortens handlingar. Lättförståeliga och kortfattade beslutsunderlag bidrar även till att barn och ungdomar kan förstå beslut och därmed vara delaktiga i den demokratiska processen.

Samverkan

Information i förvaltningsövergripande samverkansgrupp den 19 februari 2020.

Bilaga

1. Motion av Anna Karin Hammarstrand (D) om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag

Ärendet

Anna Karin Hammarstrand (D) föreslår i en motion att kommunstyrelsen ska få i uppdrag att inrätta nya riktlinjer för att minska omfånget på och förtydliga beslutsunderlag i kommunfullmäktige, nämnder och bolag. Stadsdelsnämnden ska yttra sig över motionen senast den 28 februari 2020.

Beskrivning av ärendet

Anna Karin Hammarstrand (D) skriver i sin motion att alla förtroendevalda, heltids- som fritidspolitiker, i dagsläget har från flera hundra upp till många tusen sidor handlingar som ska genomlysas och som ofta utgör beslutsunderlag gällande beslut om flera miljoner kronor till flera miljarder. Hon föreslår därför att kommunstyrelsen får i uppdrag att inrätta nya riktlinjer för att minska omfånget på och förtydliga beslutsunderlag i kommunfullmäktige, nämnder och bolag.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen delar Anna Karin Hammarstrands (D) uppfattning att det är av stor vikt att tjänstepersoner skriver kortfattade och tydliga beslutsunderlag, så att politikerna kan använda sin tid konstruktivt. Förvaltningen anser att detta är något som alla tjänstepersoner alltid ska i beaktning. Det finns riktlinjer för att skriva tjänsteutlåtanden i stadsdelsförvaltningarna i Göteborgs Stad, där det framgår att ”Ett tjänsteutlåtande ska vara enkelt att förstå, vara korrekt och samtidigt så kort (men ändå tillräckligt informativt) som möjligt”. Kommunstyrelsen beslutade den 11 september 2019 om en stadengemensam mall för tjänsteutlåtanden. Förvaltningens uppfattning är att befintliga riktlinjer och mallar är fullgoda. Det finns möjlighet för respektive nämnd och bolag att ställa krav på beslutsunderlag för det fall underlagen är allt för omfattande och svårlästa. Beslutsunderlag kan också innehålla material som kommer från en extern part, där förvaltningen därmed inte kan påverka omfattningen, exempelvis från Statens offentliga utredningar.

Stadsdelsförvaltningen Angered

Emma Højgaard
Ekonomi- och stabschef

Rickard Vidlund
Stadsdelsdirektör

##Beslutstext##

Yttrande

2020-02-25

Yttrande rörande motion av Anna Karin Hammarstrand (D) – *inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs stads beslutsunderlag*

Motionären tar upp angelägna frågor som rör själva grunden för vår demokrati. Har exempelvis våra förtroendevalda tillräckligt med tid att på allvar sätta sig in i och bedöma konsekvenserna av besluten som ligger på bordet? Det är en fråga som är svår att bedöma i dagsläget.

Precis som motionären framhåller så har man som förtroendevald ofta väldigt kort tid på sig att läsa, reflektera och inkomma med yttranden/yrkanden rörande de ärenden som ligger på bordet. Dessutom är tiden i många fall kortare än vad motionären beskriver. Exempelvis släpps ofta handlingarna en vecka före ett nämndsammanträde men enligt den lokala arbetsordningen kanske yrkanden ska vara inne på halva den tiden och det innebär betydligt kortare tid att faktiskt läsa sig in på ärendena.

Det är dock en svår balansgång. Visst kan utlåtanden och utredningar göras kortare men då är risken att viktig information sällas bort eller blir allt för övergripande. Då finns det en risk att de förtroendevalda missar informationen på grund av att den är för vag. Samtidigt, om förvaltningen beskriver varenda detalj så kanske den förtroendevalda missar informationen på grund av att den drunknar i all annan information. Man ser med andra ord inte skogen på grund av att alla träd. Därtill tillkommer förstås problematiken med att förvaltningen och politiker av olika färger har olika uppfattningar om vilken information som är viktig att framhäva. Kort sagt så har förvaltningen inte en lätt uppgift framför sig och vi är inte säkra på att motionen i fråga kommer att kunna påverka dessa grundläggande avvägningar.

Sverigedemokraterna anser alltså att handlingarna är generellt av god kvalitet så som de är idag. I en ytterligare sällning av information så uppstår risken att den förtroendevalde går miste om viktiga detaljer.

SD i SDN Angered

Pernilla Börjesson
Pedram Shirinbolaghi

Yttrande över motion av Anna Karin Hammarstrand (D) om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag

§ 29, dnr 0113/19

Beslut

I styrelsen för Göteborgs Stadshus AB:

1. Motionen av Anna Karin Hammarstrand (D) om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag anses besvarad med vad som framgår av ärendet.
2. Göteborgs Stadshus AB översänder ärendet till kommunstyrelsen som styrelsens yttrande över motionen.

Handlingar

Beslutsunderlag L, dnr 0113/19

Protokollsutdrag skickas till

Kommunstyrelsen

Dag för justering

2020-03-04

Vid protokollet

Johan Hörnberg

Sekreterare

Axel Josefson

Ordförande

Karin Pleijel

Justerande

Beslutsunderlag L
Styrelsen 2020-02-25
Diarienummer 0113/19

Handläggare: Karin Lange, Administrativ chef
Telefon: 031-368 54 59
E-post: karin.lange@gshab.goteborg.se

Yttrande över motion av Anna Karin Hammarstrand (D) om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag

Förslag till beslut

I styrelsen för Göteborgs Stadshus AB:

1. Motionen av Anna Karin Hammarstrand (D) om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag anses besvarad med vad som framgår av ärendet.
2. Göteborgs Stadshus AB översänder ärendet till kommunstyrelsen som styrelsens yttrande över motionen.

Sammanfattning

Göteborgs Stadshus AB (Stadshus) har av kommunstyrelsen fått en motion av Anna Karin Hammarstrand (D) om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag, att yttra sig över. I motionen beskrivs att dagens beslutsunderlag är skrivna på ett mycket omfattningsrikt sätt och med många upprepningar, att sammanfattningen i ärendena är för korta för att få en tydlig bild av ärendet och att tiden för att läsa underlagen är begränsad. I motionen föreslås att kommunstyrelsen får i uppdrag att inrätta nya riktlinjer för att minska omfånget på och förtydliga beslutsunderlag i kommunfullmäktige, nämnder och bolag. Även om Stadshus ställer sig positiv till den intention som motionären har, är det inte säkert att nya riktlinjer är den styrning som är mest ändamålsenlig. Styrelsen föreslås att motionen ska anses besvarad med vad som framförs i ärendet.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Effektiv och ändamålsenlig ärendeberedning ger förutsättning för väl underbyggda beslut och att de tas på korrekt sätt. Felaktiga beslut kan få stora ekonomiska konsekvenser.

Bedömning ur ekologisk dimension

Bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension

Bedömning ur social dimension

Bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bilagor

1. Motion av Anna Karin Hammarstrand (D) om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag

Ärendet

Göteborgs Stadshus AB har av kommunstyrelsen fått en motion av Anna Karin Hammarstrand (D) om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag, att yttra sig över. Styrelsens yttrande över motionen ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast 28 februari 2020. Ärendet medger därför ingen bordläggning.

Beskrivning av ärendet

I motionen föreslås att kommunstyrelsen får i uppdrag att inrätta nya riktlinjer för att minska omfånget på och förtydliga beslutsunderlag i kommunfullmäktige, nämnder och bolag. Motionären beskriver dagens beslutsunderlag som skrivna på ett mycket omfångsrikt sätt och med många upprepningar, att ärendenas sammanfattning är för kort för att ge en tydlig bild av ärendet och att tid för att läsa beslutsunderlag är begränsad, se motionen i bilaga 1.

Även om Stadshus ställer sig positiv till den intention som motionären har, är det inte säkert att nya riktlinjer är den styrning som är mest ändamålsenlig.

Det är viktigt att underlagen är av sådan kvalitet att ett ärende kan leda fram till rättssäkra beslut. En förutsättning för detta är att handlingarna är begripliga och lättlästa. Begripliga texter ökar förtroendet för kommunen, främjar demokrati och rättssäkerhet.

För att ha möjlighet att fatta välgrundade beslut ska det finnas ett så korrekt och kvalitativt beslutsunderlag som möjligt. Ärendeberedningen ska säkerställa att beslutsunderlagen når en tillräcklig kvalitet och ger ett tillförlitligt och allsidigt belyst underlag inför beslut. Det finns en strävan att nå hög kvalitet på beslutsunderlagen och balansgången mellan att hålla underlagen så korta som möjligt samtidigt som att de ska vara fullständiga, är många gånger svår att göra. De underlag som tjänstepersoner lämnar ska göra att politikerna fattar sina beslut på rätt grunder. Underlagen ska även läsas av många och ett ärende behöver kunna sättas i sitt rätta sammanhang. Det gör att underlagen många gånger blir omfångsrika.

Det finns redan idag styrning inom området även om den kan behöva utvecklas. Stadens gemensamma mall för hur tjänsteutlåtanden ska utformas ger ett stöd i att skriva mer tydlig och komprimerat. Det pågår även initiativ för att förbättra både flöde och kvalitet mot en mer unison hantering inom staden. Som exempel kan nämnas intraservice arbete inom tjänsteplan för ledning och styrning, där ett projekt pågår rörande just ärendehantering.

Sammanfattande bedömning

Nya riktlinjer kan, men behöver inte nödvändigtvis vara den styrning som är mest ändamålsenlig. Många gånger är det inte ett styrande dokument inom ett område, utan mer hur verksamheterna faktiskt arbetar, som blir avgörande. Det blir en fråga om involvering och implementering för att nå önskat genomslag och effekt. En genomgång av vad för styrning och stöd som redan finns och vad som kan behöva utvecklas kan därför vara mer ändamålsenlig att göra.

Styrelsen föreslår att motionen anses besvarad med vad som framgår i ärendet och att det översänds till kommunstyrelsen som styrelsens yttrande.

Eva Hessman

Vd, Göteborgs Stadshus AB

Handling 2019 nr 205

Motion av Anna Karin Hammarstrand (D) om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag

Bakgrund

Alla förtroendevalda, heltids- som fritidspolitiker, har i dagsläget från flera hundra upp till många tusen sidor i handlingar som skall genomlysas och som ofta utgör beslutsunderlag gällande beslut om flera miljoner kronor till flera miljarder.

Dessa handlingar är idag skrivna på ett mycket omfångsrikt sätt med många upprepningar och en sammanfattning som är alldeles för kort för att få en riktigt tydlig bild av ärendet och dess komplexitet. Det är en viktig framgångsfaktor att vi alla förtroendevalda verkligen tillgodogör oss beslutsunderlagens innehåll för att kunna fatta rätt beslut för vår stads framtid. Idag är detta i princip omöjligt till följd av den begränsade tid som ges för inläsning i kombination med de omfångsrika beslutsunderlagen.

Exempel: Inför vecka 17 år 2019 hade jag i tre av mina uppdrag som förtroendevald fritidspolitiker inte mindre än 3584 sidor av olika handlingar att läsa, reflektera över och reagera på!

Enligt en artikel från Lunds universitet (Holmqvist & Andersson, 2005) konstateras att den genomsnittliga läshastigheten är 288 ord per minut. För lätt skönlitteratur ligger genomsnittet på 365 ord/minut, för avhandlingar i fysik ligger det på 238 ord/minut.

Om vi utgår ifrån att förtroendevalda läser i genomsnittlig hastighet innebär det att jag, beräknat på cirka 500 ord per sida fick lägga ca 104 timmar, vilket innebär 2,6 veckor a 40 timmar bara på att läsa beslutsunderlagen för vecka 17. Tid för reflektion och eventuell aktion tillkommer.

Vem av alla förtroendevalda fritidspolitiker och även övriga politiker har den tiden att lägga bara på att läsa?

Genom att skriva handlingarna mer effektivt utan upprepningar och onödiga ord samt att ha en lite längre sammanfattning på några få sidor med sidhänvisning för fördjupning skulle vi förtroendevalda enklare navigera i och tillgodogöra oss innehållet i handlingarna. Därigenom ökar möjligheten att fatta välgrundade beslut och den negativa stressen minskar avsevärt.

Med hänvisning till ovanstående föreslås kommunfullmäktige besluta:

Kommunstyrelsen får i uppdrag att inrätta nya riktlinjer för att minska omfånget på och förtydliga beslutsunderlag i kommunfullmäktige, nämnder och bolag.

Anna Karin Hammarstrand (D)

PROTOKOLL (10)

Fört vid sammanträde med styrelsen
för Förvaltnings AB Framtiden

Datum: 2019-12-12

Tid: Kl. 08:30 – 15:25
Ajournering Kl. 11:45 – 12:30

Plats: Framtidens kontor, Sven Hultins Plats 2, Göteborg

Närvarande:

Ledamöter:

Kjell Björkqvist (L), ordförande
Stefan Svensson (M), 1:e vice ordförande
Roger Höög (V), 2:e vice ordförande
Amalia Rud Pedersen (S)
Tamara Nesic (S)
Jan Jörnmark (D) (§§ 7-13)
Martin Nilsson (MP)
Erik Woxlin (KD)
Bernt Sabel (S)

Suppleanter:

Johannes Hulter (S) (§§ 1-20)
Daniel Augustsson (C) (§§ 1-20)
Susanne Wirdemo (M) (§§ 1-20)
Johan Svensson (V)
Tove Krabo (D) (tjg. §§ 1-6, 14-27)

Arbetsstagarrepresentanter:

Simon Kappelmark, LO
Viveca Bertelsen, suppl. PTK
Ulla Berg, PTK

Övriga:

Terje Johansson, VD
Ann-Karin Trixe, stabschef
Lars Just, ekonomichef
Martin Blixt, VD Byggutveckling
Mohamed Hama Ali, chefsjurist

Ej närvarande

Gunnar Ekeröth (MP)
Niclas Blomnell, suppl. LO
Per Olsson, suppl. PTK

§ 21 Remisser

Anna-Karin Trixe redogör för motion av Anna Karin Hammarstrand (D) om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag, i enlighet med utsänd handling.

Styrelsen beslutar att anse motionen besvarad i enlighet med bedömning.

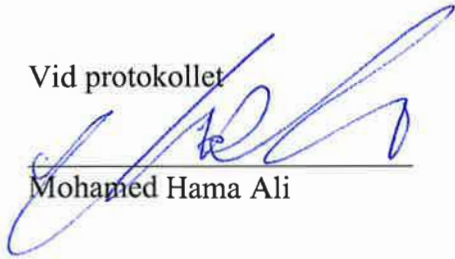

§ 28 Avslutning

Ordföranden önskar styrelse och tjänstgörande personal God Jul och Gott Nytt År.
André vice ordföranden önskade ordföranden detsamma.

Ordföranden förklarar sammanträdet avslutat.

Vid protokollet

Mohamed Hama Ali

Justeras:

Kjell Björkqvist
Ordförande

Roger Höög
2:e vice ordförande

Styrelsehandling nr 21a
Utfärdat 2019-12-12

Handläggare: Anna Staxäng

Telefon: 031-731 7552

E-post: anna.staxang@framtiden.se

Motion av Anna Karin Hammarstrand (D) om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag

Förslag till beslut

Styrelsen för Förvaltnings AB Framtiden:

Att anse motionen besvarad med nedanstående bedömning

Sammanfattning

Förvaltnings AB Framtiden har ombetts lämna synpunkter på en motion av Anna Karin Hammarstrand (D) om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget av och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag.

Motionen beskriver omfattningen på de handlingar som förtroendevalda har att sätta sig in i inför sammanträden som många och omfångsrika samt att de ska läsas in under en begränsad tid. Motionen innehåller förslag på hur handlingarna kan skrivas mer effektivt och föreslår att nya riktlinjer ska tas fram för att minska omfånget på och förtydliga beslutsunderlagen.

Bolaget ställer sig positiva till inriktningen i motionen men bedömer inte att det behöver tas fram några nya riktlinjer för att minska omfånget på och förtydliga beslutsunderlag i kommunfullmäktige, nämnder och bolag.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Bolaget inte har funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur ekologisk dimension

Bolaget inte har funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Bolaget inte har funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bilagor

1. Motion av Anna Karin Hammarstrand (D) om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag.

Ärendet

Förvaltnings AB Framtiden har ombetts lämna synpunkter på en motion av Anna Karin Hammarstrand (D) om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag.

Motionen ska besvaras senast den 2020-02-28 och expedieras till Stadsledningskontoret.

Beskrivning av ärendet

Förvaltnings AB Framtiden har ombetts lämna synpunkter på en motion av Anna Karin Hammarstrand (D) om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag.

Motionen lyfter frågan kring omfattningen på de handlingar som förtroendevalda har att läsa och sätta sig in i inför sina sammanträden. Motionären menar att handlingarna är många, omfångsrika och ofta ska läsas in under en begränsad tid samt att de utgör beslutsunderlag gällande beslut om betydande ekonomiska belopp. Motionären menar vidare att det är en viktig framgångsfaktor att förtroendevalda kan tillgodogöra sig beslutsunderlagens innehåll för att kunna fatta rätt beslut för stadens framtid men att det idag försvåras av en kombination av kort tid för inläsning och omfångsrika beslutsunderlag. I motionen föreslås handlingarna skrivas mer effektivt och med en längre sammanfattning med sidhänvisning till eventuell fördjupning. I motionen föreslås också kommunstyrelsen få i uppdrag att inrätta nya riktlinjer för att minska omfånget på och förtydliga beslutsunderlag i kommunfullmäktige, nämnder och bolag.

Bolagets bedömning

Bolaget ställer sig generellt positiva till inriktningen att verka för att minska omfånget av och förtydliga innehållet i de beslutsunderlag som tas fram på tjänstepersonsnivå inför styrelsens sammanträden.

Vår bedömning är att stadens nya gemensamma mall för tjänsteutlåtande stödjer förvaltningar och bolag i att skriva mer tydligt och komprimerat. Vi anser därför att motionen kan anses besvarad och att det inte behöver tas fram nya riktlinjer för att minska omfånget på och förtydliga beslutsunderlag i kommunfullmäktige, nämnder och bolag.

Datum

Underskrift

.....

.....

Namnförtydligande

Terje Johansson

VD och koncernchef

Anna-Karin Trixe

Stabschef

Handling 2019 nr 205**Motion av Anna Karin Hammarstrand (D) om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag****Bakgrund**

Alla förtroendevalda, heltids- som fritidspolitiker, har i dagsläget från flera hundra upp till många tusen sidor i handlingar som skall genomlysas och som ofta utgör beslutsunderlag gällande beslut om flera miljoner kronor till flera miljarder.

Dessa handlingar är idag skrivna på ett mycket omfångsrikt sätt med många upprepningar och en sammanfattning som är alldeles för kort för att få en riktigt tydlig bild av ärendet och dess komplexitet. Det är en viktig framgångsfaktor att vi alla förtroendevalda verkligen tillgodogör oss beslutsunderlagens innehåll för att kunna fatta rätt beslut för vår stads framtid. Idag är detta i princip omöjligt till följd av den begränsade tid som ges för inläsning i kombination med de omfångsrika beslutsunderlagen.

Exempel: Inför vecka 17 år 2019 hade jag i tre av mina uppdrag som förtroendevald fritidspolitiker inte mindre än 3584 sidor av olika handlingar att läsa, reflektera över och reagera på!

Enligt en artikel från Lunds universitet (Holmqvist & Andersson, 2005) konstateras att den genomsnittliga läshastigheten är 288 ord per minut. För lätt skönlitteratur ligger genomsnittet på 365 ord/minut, för avhandlingar i fysik ligger det på 238 ord/minut.

Om vi utgår ifrån att förtroendevalda läser i genomsnittlig hastighet innebär det att jag, beräknat på cirka 500 ord per sida fick lägga ca 104 timmar, vilket innebär 2,6 veckor a 40 timmar bara på att läsa beslutsunderlagen för vecka 17. Tid för reflektion och eventuell aktion tillkommer.

Vem av alla förtroendevalda fritidspolitiker och även övriga politiker har den tiden att lägga bara på att läsa?

Genom att skriva handlingarna mer effektivt utan upprepningar och onödiga ord samt att ha en lite längre sammanfattning på några få sidor med sidhänvisning för fördjupning skulle vi förtroendevalda enklare navigera i och tillgodogöra oss innehållet i handlingarna. Därigenom ökar möjligheten att fatta välgrundade beslut och den negativa stressen minskar avsevärt.

Med hänvisning till ovanstående föreslås kommunfullmäktige besluta:

Kommunstyrelsen får i uppdrag att inrätta nya riktlinjer för att minska omfånget på och förtydliga beslutsunderlag i kommunfullmäktige, nämnder och bolag.

Anna Karin Hammarstrand (D)

STYRELSEPROTOKOLL

Bolag: Göteborg Energi AB

Protokollsnr. 2020/01

Dag: 2020-02-07 **Tid:** 9.00 – 12.00

Plats: Johan Willins Gata 3, Hammarkullen

Närvarande:

Ledamöter

Jan Hallberg, ordförande
Gunnar Westerling
Per Anders Örtendahl, *fr.o.m. p 8*
Mats Rahmberg, 1:e vice ordförande
Johan Gente
Yvonne Staberg

VD

Alf Engqvist

Ekonomidirektör

Robert Casselbrant, *t.o.m. p 20*

Suppleanter

Cecilia Haraldsson
Eva-Lena Fransson, *tjänstgör*
Salaheldin Mohammed, *tjänstgör*
Peter Danielsson, *tjänstgör t.o.m. p 7*
Adli Abouzeedan, *fr.o.m. p 8*
Anna-Sofia Wannerskog, *tjänstgör*

Personalrepresentanter

Helena Grunditz, SACO
Björn Sighed, Vision
Ulf Berndtsson, Vision

Övriga närvarande

Maria Andersson-Iseppi, pp 1-2
Tom Heyman, pp 1-7
Christina Rogestam, pp 1-7
Cecilia Ersdotter Ribeiro Goncalves, pp 1-7
Charlotte Nätstrand, pp 1-7
Hans Gavin, pp 1-7
Johan Myhr, pp 1-10
Per-Anders Gustafsson, pp 14-16
Annsofie Rajgård, pp 14-16
Marie Lindgren, p 21

Frånvarande:

Frånvarande

Ellinor Karlsson
Elisabeth Undén, 2:e vice ordförande
Mattias J Henriksson

Protokollförare

Anna Maria Dermark Dunér

Diarienummer:
10-2020-0012

Ärende:

1. Yttrande över motion om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag

Handlingen har varit på förhand utsänd och anses föredragen.

Styrelsen diskuterar ärendet.

Styrelsen antecknar informationen.

Rätt utdraget i tjänsten intygar

Ann-Jeanette Pihlström

2020-01-15

Ann-Jeanette Pihlström

Möte KLG Ordinarie möte**Dag** 2020-01-15**Kl** 09.00 - 12.00**Plats** KLG-rummet**Närvarande**

Alf Engqvist VD
Robert Casselbrant
Björn E Gustafsson
Per-Anders Gustafsson
Anette Myrheim
Arto Pitkäniemi
Anna Svernlöv t o m punkt 5
Ann-Jeanette Pihlström sekr.

Förhinder

David Hellström

Beslutsärenden

10-2020-0012 **Yttrande över motion om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag**

VD beslutar att

1. godkänna föreslaget yttrande och
2. informera styrelsen härom.

Rätt utdraget i tjänsten intygar

Ann-Jeanette Pihlström

Tjänsteutlåtande

Utfärdat: 2020-01-07

Diarienummer: 10-2020-0012

Handläggare: Peter Trygg

Telefon: 031 626831

E-post: peter.trygg@goteborgenergi.se

Yttrande över motion av Anna Karin Hammarstrand (D) om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag

Förslag till beslut

I koncernledningen för Göteborg Energi:

Jag föreslår att VD beslutar att

1. Att godkänna föreslaget yttrande och
2. Att informera styrelsen härom

Sammanfattning

Göteborg Energi föreslår att motionen om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag avslås.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Göteborg Energi har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur ekologisk dimension

Göteborg Energi har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Göteborg Energi har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bilagor

1. Motion av Anna Karin Hammarstrand (D) om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag

2020-01-15

Ärendet

Göteborg Energi har beretts möjlighet att yttra sig över motion av Anna Karin Hammarstrand om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag.

Beskrivning av ärendet

Anna Karin Hammarstrand framför bl.a. i sin motion att beslutsunderlagen i kommunfullmäktige, nämnder och bolag är skrivna på ett mycket omfångsrikt sätt med många upprepningar och en sammanfattning som är alldeles för kort för att få en riktigt tydlig bild av ärendet och dess komplexitet.

Kommunikationsplan

Göteborg Energis yttrande inkl. protokollsutdrag skickas till Stadsledningskontoret.

Förslag till yttrande

Göteborg Energi anser att den av kommunstyrelsen fastställda mallen för beslutsunderlag som beslutades 2019-09-11 är tillräcklig. Med de inledande rubrikerna "Förslag till beslut", "Sammanfattning" och "Bedömning ur ekonomisk-, ekologisk- och social dimension" erhåller beslutsfattaren tillräckligt med information för att kunna ta ställning i ett beslutsärende. Om man önskar fördjupning i ärendet så läser man hela handlingen.

Viktigt är dock att sammanfattningen som Anna Karin Hammarstrand framför inte är för kort och därmed utelämnar viktig information för beslutstagaren. Göteborg Energi AB är av den uppfattning att detta inte åtgärdas med nya riktlinjer utan är en fråga som handläggaren av beslutsunderlag måste känna ansvar för och få återkoppling på om sammanfattningen inte är tillräcklig.

Mot bakgrund av ovanstående avstyrker Göteborg Energi motionen om att inrätta riktlinjer för att minska omfånget och förtydliga Göteborgs Stads beslutsunderlag.

Göteborg som ovan

Peter Trygg